

CENTRUL
Parteneriat pentru
Dezvoltare

Monitorizarea alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități

Perioada de monitorizare: 18.10.2019 – 14.11.2019

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Proiect co-finanțat de Suedia

Raportul a fost elaborat în cadrul proiectului „Pledoaria societății civile pentru alegeri incluzive și corecte în Republica Moldova, conforme recomandărilor UE și OSCE/ODIHR și angajamentelor în domeniul drepturilor omului”, implementat de către Fundația Est-Europeană (FEE) din Moldova, în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD), Pilgrim Demo și Tărână Rom, cu sprijinul financiar oferit de Uniunea Europeană și cofinanțat de Suedia. Opiniile exprimate aparțin autorului și nu reflectă neapărat punctul de vedere al donatorilor.

Chișinău, 14 noiembrie 2019

CUPRINS

SUMAR EXECUTIV.....	4
METODOLOGIE.....	6
INTRODUCERE.....	7
CONSTATĂRILE PRINCIPALE PE URMĂTOARELE ASPECTE:	
I. Gradul de implicare de către concurenții electorali a persoanelor cu dizabilități în campania electorală Reprezentarea persoanelor cu dizabilități pe listele de candidați și implicarea acestora în activități de campanie electorală.....	9
II. Accesibilitatea informației despre platformele concurenților electorali pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, senzoriale, mintale, intelectuale.....	13
III. Reflectarea problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în platformele concurenților electorali.....	19
IV. Accesibilitatea fizică și informațională a secțiilor de votare.....	20
V. Aspecte financiare ale incluziunii persoanelor cu dizabilități în procesele electorale.....	25
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	27
ANEXA 1. Demers de acces la informații de interes public – CECE Ceadâr-Lunga nr. 36/2, CECE UTA Găgăuzia și Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova.....	29
ANEXA 2. Demers de acces la informații de interes public – Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova.....	30
ANEXA 3. Demers de acces la informații de interes public – Casa Națională de Asigurări Sociale.....	31
ANEXA 4. Model demers de acces la informații de interes public – Partide politice din Republica Moldova.....	32
ANEXA 5. Model demers de acces la informații de interes public – Administrația publică de nivelurile I și II.....	33
ANEXA 6. Auditul accesibilității sediilor partidelor din Republica Moldova.....	34

ANEXA 7. Monitorizarea accesibilității BESV în municipiul Ungheni.....	54
ANEXA 8. Informații privind numărul de beneficiari de pensii pentru persoanele cu dizabilități și numărul de beneficiari de alocații sociale, pentru persoanele cu dizabilități (situația la 1 octombrie 2019).....	55
ANEXA 9. Răspunsul Consiliului Audiovizualului (4.11.2019).....	57
ANEXA 10. Răspunsul Primăriei Duruitoarea Nouă (raionul Rîșcani) (29.10.2019).....	59
ANEXA 11. Răspunsul Primăriei Pociumbeni (raionul Rîșcani) (30.10.2019).....	60
ANEXA 12. Răspunsul Primăriei municipiului Strășeni (30.10.2019).....	61
ANEXA 13. Răspunsul Consiliului Raional Sîngerei (31.10.2019).....	63
ANEXA 14. Răspunsul Primăriei orașului Fălești (31.10.2019).....	65
ANEXA 15. Răspunsul Primăriei orașului Vulcănești (1.11.2019).....	66
ANEXA 16. Răspunsul Consiliului Raional Rîșcani (1.11.2019).....	67
ANEXA 17. Răspunsul Consiliului Raional Strășeni (1.11.2019).....	69
ANEXA 18. Răspunsul Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Municipiul Chișinău (4.11.2019).....	71
ANEXA 19. Răspunsul Primăriei orașului Cricova (5.11.2019).....	73
ANEXA 20. Răspunsul Direcției Generale Asistența Socială și Protecția Familiei Orhei (6.11.2019).....	74
ANEXA 21. Răspunsul Consiliului Raional Edineț (7.11.2019).....	76
ANEXA 22. Răspunsul Consiliului Raional Telenеști (8.11.2019).....	78
ANEXA 23. Răspunsul Direcției Generale Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului Fălești (12.11.2019).....	80
ANEXA 24. Răspunsul Consiliului Raional Glodeni (12.11.2019).....	82
ANEXA 25. Răspunsul Consiliului Raional Nisporeni (12.11.2019).....	85
ANEXA 26. Răspunsul Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate, municipiul Chișinău (13.11.2019).....	86
ANEXA 27. Răspunsul Consiliului Raional Soroca (14.11.2019).....	87

SUMAR EXECUTIV

Prezentul raport de monitorizare a procesului incluziunii persoanelor cu dizabilități în cadrul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 este realizat în cadrul proiectului „Pledoaria societății civile pentru alegeri incluzive și corecte în Republica Moldova, conforme recomandărilor UE și OSCE/ODIHR și angajamentelor în domeniul drepturilor omului”, implementat de către Fundația Est-Europeană (FEE) din Moldova, în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD), Pilgrim Demo și Tărnă Rom și Alianța INFONET cu sprijinul financiar oferit de Uniunea Europeană și cofinanțat de Suedia. Datele prezentate în raport au fost acumulate în perioada 18 octombrie – 14 noiembrie 2019.

Misiunea de observare a Alegerilor Locale Generale din 20 octombrie 2019 din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități este alcătuită dintr-un grup de experți în domeniu, din care fac parte inclusiv, persoane cu dizabilități și acoperă geografic 5 unități administrative (raioanele Edineț, Căușeni; UTA Găgăuzia, municipiile Bălți și Chișinău).

Principalele constatări:

- Conform datelor actualizate la Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 au candidat 20 persoane cu dizabilități. Profilul lor este următorul:
 - 10 femei și 10 bărbați,
 - 7 din mediul urban și 13 din mediul rural,
 - 2 candidați la funcția de primar și 20 la funcția de consilier local, 4 la funcția de consilier raional,
 - 7 au mai candidat anterior, iar 3 din ei au activat în calitate de consilier local sau raional,
 - 13 au candidat pentru prima dată,
 - 20 candidați sunt persoane cu dizabilități locomotorii (!), din care 7 sunt utilizatori de scaun rulant,
- 2 candidați independenți și 18 pe liste de partid
- În rezultatul scrutinului au fost înregistrate următoarele rezultate:
 - 9 persoane au devenit consilieri locali, din care:
 - 7 femei și 2 bărbați,
 - 2 persoane utilizatoare de scaun rulant,
 - 1 persoană independentă și 8 de pe liste de partid,
 - 1 persoană cu demnitate publică a renunțat la mandat.
- Misiunea de observare a identificat tendințe de marginalizare a candidaților persoane cu dizabilități prin poziționarea acestora pe locuri neeligibile. În Ceadâr-Lunga, o persoană cu dizabilități a fost plasată inițial de PSRM pe un loc eligibil. Ulterior concurentul electoral a modificat lista inițială, plasând-o după locul 20. În orașul Glodeni, o persoană cu dizabilități după ce a fost plasată pe ultimul loc din listă de blocul ACUM, nu a fost de acord cu poziționare și s-a retras din cursă.
- Pe lângă tratamentul mai puțin favorabil identificat în aceste cazuri, misiunea a depistat o breșă sistemică caracterizată prin lipsa informației în timp real referitoare la concurenții electorali incluși în liste, poziționarea

inițială a acestora și modificările ulterioare, precum și problema accesului limitat la informații despre profilul candidaților – precondiție esențial pentru desfășurarea unui scrutin liber și corect.

- Deși există anumite progrese sub aspectul asigurării accesibilității informației electorale pentru persoanele cu dizabilități senzoriale, accesul rămâne limitat. Informația difuzată de unele posturi TV a fost accesibilă pentru persoane cu dizabilități senzoriale. Astfel, în perioada de monitorizare, *TV Moldova 1*, *TVR Moldova*, *Media TV Cimișlia*, *BTV Bălți* au transmis dezbateri electorale cu traducere în limbajul mimico-gestual. Comisia Electorală Centrală este singura autoritate de stat care a elaborat și difuzat materiale video (1 spot (în total 10 în toată perioada electorală) cu traducere în limbajul mimico-gestual (LMG). Nici un concurent electoral nu a elaborat și difuzat materiale video în format accesibil pentru persoane cu dizabilități senzoriale.
- Sediile partidelor politice și reprezentanțelor acestora în teritoriu, secțiile de votare rămân, în mare parte, inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități. Accesibilitatea căilor de acces și a intrărilor clădirilor în care sunt amplasate partidele politice este redusă. Din 104 de oficii evaluate în 23 (douăzeci și trei) orașe din Republica Moldova doar 6 (șase) sunt accesibile, 15 (cincisprezece) din ele prezintă condiții parțial accesibile, celelalte 83 fiind inaccesibile. Accesibilitatea BESV rămâne o problemă majoră nesoluționată pe agenda autorităților publice. Accesibilitatea este unul din principiile fundamentale ale Convenției ONU și reprezintă o precondiție pentru exercitarea altor drepturi în diferite domenii ale vieții persoanelor cu dizabilități. Problemele de accesibilitate au fost semnalate și în rapoarte prezentate de alte organizații care au făcut monitorizarea alegerilor locale în Moldova. Majoritatea observațiilor se referă la accesibilitatea fizică persoanelor cu dizabilități la procesul electoral și a gradului insuficient de accesibilitate a secțiilor de votare.
- Ziarul „Unghiul” a oferit o mostră rapidă și eficientă de evaluare a accesibilității a 8 secții de vot, informând publicul larg și punând presiune pe administrația publică locală din orașul Ungheni.
- Informațiile cu caracter electoral au fost inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități intelectuale. Astfel, informația difuzată la posturile TV dar și candidații care au participat la dezbaterile electorale televizate au folosit un limbaj bazat pe aspecte geopolitice, abstracte, numere mari – mesaje care sunt greu de perceput de persoanele cu dizabilități intelectuale.
- Analiza programelor electorale ale concurenților din perspectiva reflectării problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități arată că acest grup de persoane nu reprezintă o prioritate pentru concurenții electorali și în marea majoritate a cazurilor, este vizat de o manieră generală.
- Persoanele cu dizabilități au fost implicate sporadic în procesul de monitorizare a alegerilor. În ziua alegerilor în misiunea de observare a alegerilor a Asociația Obștească „Social-Asist” din raionul Dubăsari au fost incluse 5 persoane auto reprezentanți /persoane cu dizabilități, din care 4 bărbați și 1 femeie.

METODOLOGIE

Misiunea de observare a Alegerilor Locale Generale din 20 octombrie 2019 este alcătuită dintr-un grup de experți care acoperă mai multe:

- domenii de expertiză (dizabilități de vedere; dizabilități locomotorii; dizabilități de vedere; dizabilități intelectuale și psihosociale; accesibilitate infrastructurală adaptare rezonabilă; limbaj mimico-gestual etc.),
- regiuni geografice ale Republicii Moldova (raioanele Edineț, Căușeni; UTA Găgăuzia, municipiile Bălți și Chișinău).

În calitate de monitori și experți participă persoane cu dizabilități locomotorii (inclusiv, utilizatori de scaun rulant) și dizabilități de vedere.

Misiunea de monitorizare este realizată prin:

- Participarea la evenimente publice organizate de concurenții electorali,
- Organizarea unor evenimente de educație civică și electorală,
- Comunicarea directă cu alegătorii și persoanele cu dizabilități,
- Comunicarea cu experții și reprezentanții societății civile,
- Analiza platformelor electorale și a materialelor elaborate și difuzate de concurenții electorali,
- Analiza paginilor web ale partidelor politice și ale concurenților electorali,
- Vizionare on-line sau a înregistrărilor video a evenimentelor și dezbaterilor electorale,
- Vizite și observări în teren,
- Preluare de imagini foto,
- Etc.

Alte acțiuni și domenii de monitorizare nu se regăsesc în acest raport, deoarece nu au fost colectate datele inițiale și instrumentele metodologice nu au fost aplicate.

INTRODUCERE

Numărul estimat al persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova (2017) este de 180,6 mii persoane din care aproximativ 170 mii sunt alegători, ceea ce reprezintă 5,1% din populația totală. Conform estimărilor Organizației Mondiale a Sănătății (2011), această cifră este mult mai mare - 15% din populația globului pământesc.

Republica Moldova, prin Hotărârea Guvernului nr. 723 din 8 septembrie 2017 a adoptat *Programul Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități pentru anii 2017 – 2022*). Planul prevede o abordare intersectorială în incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale acestora în egală măsură cu ceilalți cetățeni în toate domeniile vieții sociale pentru implementarea recomandărilor experților internaționali cu referire la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova. Ratificarea Convenției ONU de către Republica Moldova marchează o schimbare importantă în abordarea dizabilității, nu doar prin prisma protecției sociale și a stării de sănătate, ci și din punctul de vedere al promovării și respectării drepturilor omului, al incluziunii sociale, al valorilor umane și al egalității de șanse.

Misiunile de observare naționale și internaționale a Alegerilor Parlamentare din 24 februarie 2019 în rapoartele sale și-au concentrat preponderent atenția pe problema accesibilității secțiilor de votare.

Astfel, observatorii ENEMO (Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor) au raportat deficiențe procedurale mai mici pe parcursul zilei, mai ales legate de ... instalarea necorespunzătoare a secțiilor de votare, inaccesibilitatea secțiilor de votare pentru persoanele cu dizabilități, deoarece majoritatea secțiilor de votare au fost evaluate drept inaccesibile sau greu accesibile alegătorilor cu deficiențe de mobilitate.

Peste 70% din secțiile de votare vizitate de observatorii ENEMO în Ziua Alegerilor nu aveau structuri adecvate care să faciliteze accesul persoanelor cu deficiențe în mobilitate la secție de votare. În același timp, în 70% dintre secțiile de votare vizitate au fost disponibile lupe pentru alegătorii cu deficiențe vizuale ușoare, în timp ce șabloanele din alfabetul Braille care ar permite alegătorilor cu deficiențe vizuale să voteze independent au fost observate în 58% din secțiile de votare vizitate. Adicional, în patru secții de votare au fost prezenți interpreți de limbaj mimico-gestual pentru ai ajuta pe alegătorii cu deficiențe de auz (pag.16).

Observatorii Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului au remarcat faptul că 66% din secțiile de votare monitorizate, nu au fost accesibile pentru persoanele cu dezabilități fizice (p.23) și vin cu următoarea recomandare - *Autoritățile ar trebui să examineze oportunitatea unor măsuri suplimentare pentru a face pe deplin și în mod independent accesibile toate secțiile de votare pentru alegătorii cu dezabilități (pag.30).*

Misiunea de Observare Promo-LEX constata ca cu toate că organele electorale au fost asistate de APL, responsabile să pună la dispoziția SV localuri ușor accesibile pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, vârstnicilor și familiilor cu cărucioare pentru copii, din 1875 secții de votare (SV) vizitate, 13% din SV sunt amplasate în locuri greu accesibile (nu există drum asfaltat până la SV, respectiv traseele

sunt împotmolite cu noroi), fapt ce creează dificultăți nu doar pentru persoanele cu dizabilități, ci și pentru vârstnici sau familii cu cărucioare pentru copii. 2% sînt amplasate la et.2. Doar 24% din SV sînt asigurate cu rampe de acces, iar 5% sînt asigurate cu echipamente speciale. Totodată, Misiunea de Observare Promo-LEX își exprimă îngrijorarea în privința situației privind asigurarea accesibilității SV, îndeosebi în condițiile în care membrii BESV argumentau lipsa condițiilor minime de acces fie prin faptul că persoanele cu dizabilități locomotorii votează la domiciliu, fie că în localitate nu există persoane cu dizabilități locomotorii (pag. 26-27).

În lunile mai-august 2019 o misiune de observare a finalizat auditul condițiilor de accesibilitate a 612 BESV (https://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/library/effective_governance/acces-egal-pentru-toi-in-seciile-de-votare.html), dintr-un areal geografic în care activează 149 de primării, care administrează o suprafață de 5 635 km² (16,6% din teritoriul total al Republicii Moldova), cu o populație de 1 335 000 oameni (40% din populația totală) și unde sunt arondați 1 112 700 alegători (39,3% alegători din Republica Moldova, cu excepția celor care au emigrat autorizat peste hotarele țării și cetățenii cu drept de vot cu domiciliul înregistrat în stînga Nistrului, aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova).

Din totalul de 612 secții de votare evaluate în acest studiu doar 6 sunt accesibile (1 %), 174 – parțial accesibile și 432 – inaccesibile.

Accesibilitatea este unul din principiile fundamentale ale Convenției ONU și reprezintă o precondiție pentru exercitarea altor drepturi în diferite domenii ale vieții. Analiza situației actuale în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități denotă o serie de provocări privind participarea efectivă și deplină la viața publică și politică a acestui grup.

Pentru a răspunde acestor provocări și a contribui la sporirea gradului incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, aceste rapoarte de monitorizare a alegerilor din perspectiva persoanelor cu dizabilități își propun o abordare complexă de evaluare bazată pe pilotarea unor tehnici și instrumente inovative.

CONSTATĂRILE PRINCIPALE PE URMĂTOARELE ASPECTE:

- i. Gradul de implicare de către concurenții electorali a persoanelor cu dizabilități în campania electorală*
- ii. Accesibilitatea informației despre platformele concurenților electorali pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, senzoriale, mintale, intelectuale*
- iii. Reflectarea problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în platformele concurenților electorali*
- iv. Accesibilitatea fizică și informațională a secțiilor de votare*

I. Gradul de implicare de către concurenții electorali a persoanelor cu dizabilități în campania electorală

Reprezentarea persoanelor cu dizabilități pe listele de candidați și implicarea acestora în activități de campanie electorală

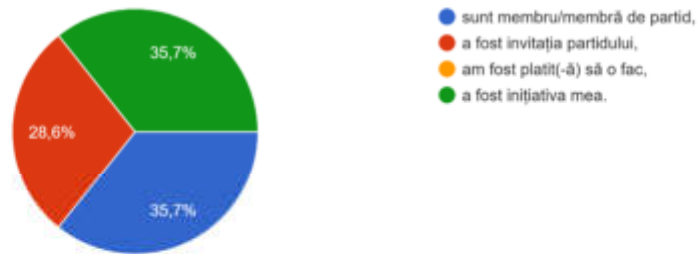
Conform datelor actualizate la Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 candidează 20 persoane cu dizabilități. Profilul lor este următorul:

- 10 femei și 10 bărbați,
- 7 din mediul urban și 13 din mediul rural,
- 1 candidată și 1 candidat la funcția de primar și 20 la funcția de consilier local, 4 la funcția de consilier raional,
- 7 au mai candidat anterior, iar 3 din ei au activat în calitate de consilier local sau raional,
- 13 au candidat pentru prima dată,
- 20 candidați sunt persoane cu dizabilități locomotorii (!), din care 7 sunt utilizatori de scaun rulant,
- 2 candidați independenți și 18 pe liste de partid:
 - o Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 7 persoane,
 - o Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS” – 3 persoane,
 - o Partidul Liberal Democrat din Moldova – 2 persoane,
 - o Partidul Politic „Partidul Nostru” – 2 persoane,
 - o Partidul „Democrația Acasă” – 1 persoană,
 - o Partidul Verde Ecologist – 1 persoană,
 - o Partidul Liberal – 1 persoană,
 - o Partidul „ȘOR” – 1 persoană.
- Arealul geografic în care au candidat:
 - o Raionul Edineț – 4 persoane,
 - o Municipiul Chișinău – 3 persoane,
 - o UTA Găgăuzia – 2 persoane,
 - o Raionul Căușeni – 2 persoane,
 - o Raionul Leova – 2 persoane,
 - o Raionul Hîncești – 1 persoană,
 - o Raionul Glodeni – 1 persoană,
 - o Raionul Cantemir – 1 persoană,

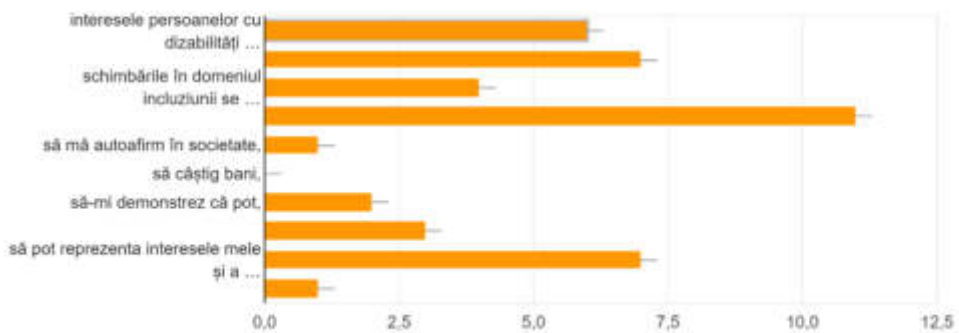
- Raionul Strășeni – 1 persoană,
- Raionul Rezina – 1 persoană,
- Raionul Șoldănești – 1 persoană
- Raionul Orhei – 1 persoană.

În perioada 1 - 5 noiembrie 2017 a fost realizat un sondaj la care au participat toate cele 17 persoane cu dizabilități care s-au înscris în cursa electorală:

10 din 19. Dacă ați candidat din partea unui partid politic, cum s-a întâmplat acest lucru:
14 răspunsuri

11 din 19. Care a fost motivația dvs. de a vă înscrie în cursa electorală?
17 răspunsuri

12 din 19. Care a fost poziția familiei vis-a-vis de decizia dvs. de a candida?
17 răspunsuri

În rezultatul scrutinului au fost înregistrate următoarele rezultate:

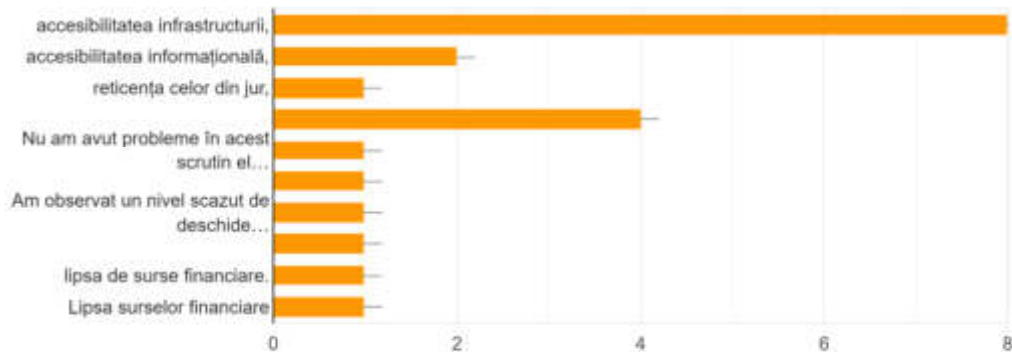
- 9 persoane au devenit consilieri locali, din care:
 - o 7 femei și 2 bărbați,
 - o 2 persoane utilizatoare de scaun rulant,
- 1 persoană independentă și 8 de pe liste de partid:
 - o Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 5 persoane*,
 - o Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS” – 1 persoană,
 - o Partidul Liberal Democrat din Moldova – 1 persoană,
 - o Partidul Politic „Partidul Nostru” – 1 persoană,
- Arealul geografic în care vor activa în calitate de consilieri locali:
 - o Raionul Edineț,
 - o Raionul Căușeni,
 - o Raionul Leova,
 - o Raionul Hîncești,
 - o Raionul Strășeni,
 - o Raionul Rezina,
 - o Raionul Șoldănești.

*O persoană cu demnitate publică a renunțat la mandat.

Principalele probleme și bariere pe care le-au indicat persoanele cu dizabilități care au participat la sondaj sunt:

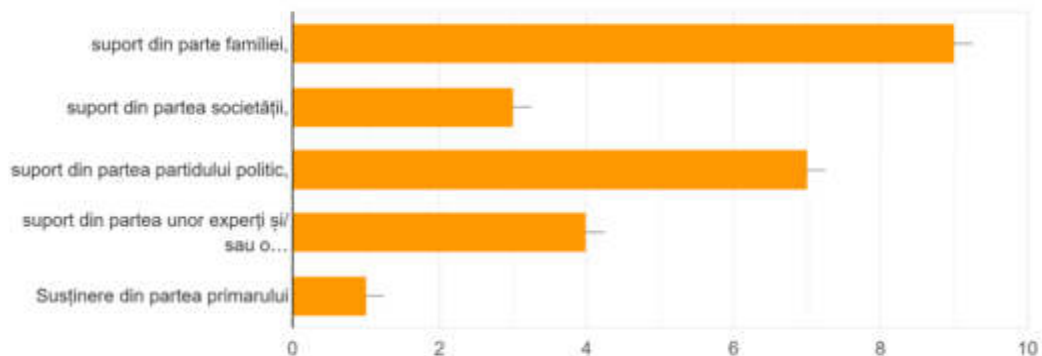
13 din 19. Care au fost principalele probleme cu care v-ați confruntat în acest scrutin electoral?

16 răspunsuri

16 din 19. Care au fost oportunitățile de care ați beneficiat în acest scrutin electoral?

17 răspunsuri

Publicarea rezultatelor a mai scos la iveală câteva probleme extrem de grave:

- A. În consiliul local Ceadâr-Lunga au fost alese 15 persoane de pe lista Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. O persoană cu dizabilități, utilizatoare de scaun rulant se află o poziție eligibilă (<https://ceadir-lunga.md/novosti/item/2971-spisok-kandidatov-ot-psrm>), însă după publicarea rezultatelor a aflat cu stupeoare că nu se mai regăsește în lista consilierilor locali aleși (<http://www.gagauz.md/2019/10/96818/>).

Pentru a clarifica situația dată Alianța INFONET a expediat un demers de acces la informație de interes public pe adresele CECE Ceadâr-Lunga nr. 36/2, CECE UTA Găgăuzia, CEC (Anexa 1).

Primăria Ceadâr-Lunga (?!) – CECE Ceadâr-Lunga nr. 36/2 își încetase activitatea și răspunsul trebuia să parvină din partea CECE UTA Găgăuzia)) prin nota nr. 3290 din 25 octombrie 2019 oferă detalii despre modificarea listei candidaților din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (hotărârea nr. 38 din 11.10.2019).

Totul s-a produs în conformitate cu legislația în vigoare și în termenii prevăzuți. Problema este că Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (în mod direct sau/și prin organizația teritorială)... nu a informat candidatul despre schimbările operate. Trebuia partidul să-l informeze sau nu? O normă legală în acest sens nu există și, probabil, este un subiect care ține de etică și de procesul de comunicare în interiorul partidului.

- B. Această speță dezvoltă, însă, o breșă a nivel de sistem informațional. CECE Ceadâr-Lunga nr.36/2, după aprobarea hotărârii nr. 38 din 11.10.2019, urma să:
- facă publică această hotărâre,
 - publice hotărârea pe site-ul www.cec.md (prin intermediul operatorului CECE Ceadâr-Lunga nr.36/2, operatorului CECE UTA Găgăuzia sau a operatorului CEC, în funcție fișa de post, perioada de timp, normele și instrumentele de comunicare interne ale organizatorilor scrutinului).

Constatăm că această informație este lipsă pe site-ul Comisiei Electorale Centrale (<https://a.cec.md/ro/hotariri-6144.html>) și la ora publicării prezentului raport. În acest context, este firesc să generalizăm și să extrapolăm speța la nivel de republică și să ne întrebăm „Cine și cum a informat alegătorii despre modificările produse?”; „Este posibil oare ca alegătorii să fi votat pentru o anumită listă, pentru un anumit/anumiți candidați pe listă?”; „Poate un concurent electoral să folosească „percepția caritabilă față de persoanele cu dizabilități” pentru a manipula cu alegătorii?” etc.

Posibil, pentru partid sau pentru sistem aceste detalii sunt puțin importante. Dar pentru o persoană cu dizabilități, care se implică sincer în acest proces, face campanie electorală, inclusiv pe canalele de comunicare ale persoanelor cu dizabilități, cert, este o situație discriminatorie. Această speță necesită o analiză profundă și complexă, care ar putea identifica și elimina pe viitor factorii care au cauzat situația discriminatorie.

II. Accesibilitatea informației despre platformele concurențelor electorali pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, senzoriale, mintale, intelectuale

Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități de auz:

Monitorizarea ședințelor Consiliului Audiovizualului din Republica Moldova

În ședința publică din 30 octombrie 2019 a fost menționat că „posturile publice de televiziune „Moldova-1” și „Moldova-2” au asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri și, respectiv, prin titrare sincron. Posturile de televiziune „Prime” și „Canal 2”, în perioada 14-20 octombrie 2019, nu au asigurat dreptul de acces la serviciile media audiovizuale a persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

Dezbateri electorale pentru alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 au realizat „Moldova-1” și „Radio Moldova”, iar postul public de televiziune a redat în limbaj mimico-gestual toate dezbaterile electorale desfășurate”.

De asemenea, Raportul cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 de către furnizorii naționali „Moldova-1”, „Moldova-2”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Prime” și „Canal 2”, la capitolul respectării legislației electorale și audiovizuale, pentru perioada: 10-20 octombrie 2019 atestă că începând cu data de 14 octombrie până pe data de 20 octombrie 2019, „Prime” și „Canal 2” nu au asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz la programele audiovizuale de știri. „Prin urmare sunt relevante prevederile art. 16 alin. (3) lit. a) și b) din Codul serviciilor media audiovizuale, care statuează: „În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie; b) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron programele audiovizuale de importanță majoră în întregime ori rezumatele acestora” (http://www.audiovizual.md/files/RAPORT%203%20%2810-20%20octombrie%202019%29_0.pdf – pag. 95 și 110).

Demers de acces la informații de interes public

În data de 25 octombrie 2019 a expediat pe adresa Consiliului Audiovizualului din Republica Moldova un demers prin care împărtășit îngrijorările vis-a-vis de sistarea traducerilor în limbajul mimico-gestual la posturile TV Prime, Canal 1, Canal 2, CTC și Домашний și a solicitat acces la următoarele informații de interes public:

- Radiodifuzorii menționați mai sus au înștiințat Consiliul Audiovizualului despre sistarea traducerilor emisiunilor în limbajul mimico-gestual? Dacă da, care au fost motivele invocate?

- Consiliul Audiovizualului a realizat rapoarte de monitorizare după data de 10 octombrie 2019? Dacă da, care sunt rezultatele? În aceste rapoarte a fost monitorizată și respectarea de către radiodifuzori a legislației privind accesul persoanelor cu deficiențe de auz la emisiunile TV?
- Au existat pe parcursul anilor 2018-2019 rapoarte specifice de monitorizare privind implementarea și respectarea *Deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017 cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și vâz la serviciile de programe audiovizuale*?
- Consiliul Audiovizualului a analizat și discutat cu radiodifuzorii, experții și beneficiarii finali posibilitatea introducerii obligatorii a traducerii în limbajul mimico-gestual (nu doar ca opțiune alternativă cu titrarea sincron) a emisiunilor la posturile publice și naționale?

Consiliul Audiovizual (CA) a venit cu un răspuns în data de 4.11.2019 (prin intermediul Poșta Moldovei) referitor la rapoartele de monitorizare realizate anterior; Decizia nr.54/147 din 31 octombrie 2019 privind aplicare avertismentelor publice posturilor TV „Prime” și „Canal 2” pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3), lit. a) din *Codul serviciilor audiovizuale*; informarea despre ședința CA din 15 noiembrie 2019 în care se va discuta rezultatele monitorizării posturilor TV „CTC Mega” și „Familia Domashniy” (Anexa 9).

Traducerea comunicatelor oficiale din incinta CEC

În ziua de 20 octombrie 2019 în incinta CEC au lucrat 2 traducători în limbaj mimico-gestual. Comunicatele oficiale de la orele 8.00, 13.00, 18.00 și 22.00 au fost transmise live, cu traducere în limbajul mimico-gestual, pe canalele de comunicare ale Asociației Surzilor din Republica Moldova.

Emisiuni și buletine de știri cu traducere în limbajul mimico-gestual

Posturile TV Moldova 1, Moldova 2, TVR Moldova difuzează buletine de știri cu traducere în limbajul mimico-gestual.

Mai multe posturi TV difuzează buletinele de știri și oferă subtitrate.

În perioada de monitorizare TV Moldova 1, TVR Moldova, BTV Bălți au transmis dezbateri electorale cu traducere în limbajul mimico-gestual.

Spoturi și materiale video elaborate de partide și concurenții electorali

În perioada de monitorizare nici un partid sau concurent electoral nu a realizat și difuzat produse video cu traducere în limbajul mimico-gestual.

Spoturi video elaborate de către Comisia Electorală Centrală și traduse în limbajul mimico-gestual

Comisia Electorală Centrală a mai elaborat și difuzat 1 (un) spot video cu traducere în limbajul mimico-gestual, fiind singura instituție care implementează această bună practică:

- Spot 5 - <https://youtu.be/LOxSr03WuQY>.

Spoturile video sunt difuzate de mai multe posturi TV cu acoperire națională.

Materiale video elaborate și difuzate la posturile TV regionale

Postul B TV (Bălți) a elaborat și difuzat 1 (una) emisiune de educație civică și electorală cu traducere în limbajul mimico-gestual

Este important de menționat că această inițiativă au fost realizată în cadrul unui parteneriat al sectorului asociativ cu mass media și a fost implementat cu suportul donatorilor din exterior - proiectul „De la un vot informat și accesibil – spre incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova” implementat cu sprijinul Asociației Promo-LEX, din sursele Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități intelectuale:

Analizând situația privind respectarea dreptului la vot liber pentru persoanele cu dizabilități intelectuale în campania electorală pentru alegerile generale din 20 octombrie în perioada 18 octombrie – 4 noiembrie 2019 constatăm:

Candidații care au participat la dezbaterile electorale televizate folosesc un limbaj bazat pe aspecte geopolitice, abstracte, numere mari – mesaje care trebuie deduse sau sunt greu de perceput de persoanele cu dizabilități intelectuale, și mai puține fapte și soluții individuale în care să se regăsească inclusive, persoanele cu dizabilități intelectuale.

La fel, broșurile sau flyerile concurenților electorali conțin, în mare parte, sintagme complicate și mesaje ascunse.

Un lucru important care trebuie apreciat, este posibilitatea de a primi suport de la o persoana de încredere pentru a vota. Acest lucru este apreciat de persoanele cu dizabilități intelectuale care întâmpinau dificultăți la aplicarea ștampilei sau care nu pot citi numele candidatului pentru care ar dori să-și dea votul.

Au existat situații când persoanele cu dizabilități intelectuale nu au mers la vot pentru că le era frică că nu se vor descurca la secția de votare, iar lipsa unui însoțitor sau a unei rude, care să ia inițiativa pentru a oferi asistență, aceste persoane nu au participat la vot.

Persoanele care au mers la alegeri în primul tur au spus că vor merge să voteze și la al doilea tur, deoarece deja cunosc cum să voteze.

Nici pentru al doilea tur al alegerilor concurenții electorali nu au vizitat centrele de plasament sau internatele neuro psihiatrice pentru a informa alegătorii aflați acolo.

În unele localități rurale persoanele cu dizabilități intelectuale au prezentat interes pentru candidații electorali doar în ziua algereilor.

Toți participanții la focus grupurile de testare a „Ghidului alegătorilor la alegerile locale” (în versiunea „ușor de citit și ușor de înțeles” au participat la alegerile din 20 octombrie 2019.

Proiectul „De la un vot informat și accesibil – spre incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova” a elaborat și publicat „Ghidului alegătorilor la alegerile locale” (în versiunea „ușor de citit și ușor de înțeles” (http://comunicate.md/index.php?task=articles&action=view&article_id=10722).

Ghidul publicat în versiunea „ușor de citit și ușor de înțeles” reprezintă o broșură informațională prin care autorii și-am propus să explice într-un limbaj accesibil ce sunt alegerile locale și care este procesul de vot. Adaptarea acestuia într-un limbaj ușor de citit, ușor de înțeles reprezintă o necesitate prin care persoanele cu

dizabilități intelectuale și de învățare din Republica Moldova vor putea să cunoască și să înțeleagă în ce constau alegerile locale și cum își pot exercita dreptul la vot. Metoda „*ușor de citit, ușor de înțeles*” este utilizată pentru adaptarea informației pentru un grup larg de beneficiari: persoane cu dizabilități intelectuale, persoane cu dificultăți de învățare, persoane cu dificultăți de citit, cauzate de alți factori decât deficiența (persoanele care vorbesc o altă limbă, imigranții, copiii). Principalele aspecte ce țin de prezentarea informației în limbajul „*ușor de citit și ușor de înțeles*”, vizează utilizarea limbajului simplu, respectarea spațiilor evidențiate între rânduri, folosirea unui font ușor de citit de dimensiuni de minim 14 puncte și cel mai important utilizarea imaginilor care sugerează conținutul mesajului.

Menționăm că, informația prezentată în acest ghid a fost testată, dacă este ușor de citit și ușor de înțeles, de un grup de 30 persoane cu dizabilități intelectuale și dificultăți de învățare din Republica Moldova. Numărul alegătorilor care au o dizabilitate de intelect este de aproximativ 30-40 mii persoane (sau 2-2,5% din numărul total al alegătorilor, conform estimărilor Organizației Mondiale a Sănătății), iar circa 1600 dintre aceștia se află în instituțiile rezidențiale. Acest segment de electorat nu a prezentat interes pentru concurenții electorali, astfel, publicația vine să acopere un gol informațional.

Acest ghid a fost editat cu sprijinul Asociației Promo-LEX, din sursele Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în acest buletin aparțin autorului și nu reflectă neapărat poziția Asociației Promo-LEX și USAID.

Accesibilitatea procesului electoral în instruirile CICDE

În contextul respectării drepturilor fundamentale ale omului în procesul electoral, implementării prevederilor tratatelor internaționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități și *Regulamentului cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități*, Centrul de Instruire Continuă în domeniul Electoral (CICDE) pe lângă Comisia Electorală Centrală (CEC), a elaborat și inclus în programele de instruire/ materialele didactice, următoarele aspecte legate de accesibilitate:

- în manualul dedicat membrului(-ei) Biroului electoral al secției de votare, la Compartimentul 2 cu privire la responsabilitățile membrilor din perioada electorală până la ziua alegerilor,
- în programul de instruire pentru membrii BESV. Sesiunea nr. 4 este dedicată pregătirii pentru votare și asigurarea accesibilității în secția de votare. Programul de instruire mai conține diferite studii de caz în care sunt discutate situații cu implicare persoanelor cu diferite tipuri de dizabilități,
- Cursul online *Accesul la procesul electoral*, pe platforma de instruire la distanță (e-learning.cicde.md), pe care sunt înregistrați 44 de participanți.

CICDE promovează neîngrădirea în drepturi, inclusiv asigurarea egalității în drepturile electorale a persoanelor cu dizabilități fizice, mintale și psihosociale. În limita posibilității, se implică și facilitează diferite seminare destinate persoanelor cu diferite tipuri de dizabilități.

Accesibilitatea informațiilor de interes public

Alianța INFONET a expediat mai multe demersuri de acces la informație de interes public pe adresele:

A. Casa Națională de Asigurări Sociale (Anexa 3)

Numărul total al persoanelor cu dizabilități estimat în baza beneficiarilor de pensii pentru dizabilitate și a alocațiilor sociale la data de 20 octombrie 2019 (sau la ultima dată disponibilă) pe raioanele Republicii Moldova, municipiile Bălți și Chișinău, și UTA Găgăuzia.

Conform adresei nr.II-03/04-7526 din 7.11.2019 CNAS menționează că numărul de persoane cu dizabilități din Republica Moldova este de 176.853 persoane (situația la 1.10.2019) Estimările sunt făcute în baza numărului de beneficiari de pensii pentru persoanele cu dizabilități și numărul de beneficiari de alocații sociale, pentru persoanele cu dizabilități (situația la 1.10.2019) (Anexa 8).

B. Partidele politice din Republica Moldova (Anexa 4)

- *Numărul de membri de partid la data 1 ianuarie 2019,*
- *Numărul persoanelor cu dizabilități, membri de partid,*
- *Numărul persoanelor cu dizabilități, înscriși în calitate de candidat la funcția de consilier local la ALG 2019, (din ei câți sunt membri de partid și câți sunt independenți?),*
- *Numărul persoanelor cu dizabilități, înscriși în calitate de candidat la funcția de primar la ALG 2019, (din ei câți sunt membri de partid și câți sunt independenți?),*
- *Suma alocată de partid pentru campania electorală la ALG 2019,*
- *Suma alocată de partid pentru asigurarea accesibilității informaționale a persoanelor cu dizabilități la ALG 2019,*
- *Tipul de materiale produse și difuzate cu scop de asigurare a accesibilității la informații a persoanelor cu dizabilități,*
- *Numărul de persoane cu dizabilități care au făcut donații pentru partid, dacă este cazul,*
- *Numărul total de sedii pe care le administrează partidul la nivel național, regional, local (din care în proprietatea partidului și/sau în arendă),*
- *Dacă partidul a realizat o evaluare a accesibilității clădirilor unde sunt amplasate sediile? Dacă da, câte sedii sunt accesibile, parțial accesibile, inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități?*

În rezultat la acest demers au parvenit 2 (două) răspunsuri:

- *Partidul Național Liberal (de la adresa contacts@pnl.md, 26 octombrie 2019, 13:30) – „Informația solicitată de dvs este publică pe site www.Dec.md rubrica alegeri locale generale dar și la rubrica finanțarea partidelor”,*
- *Partidul Acțiune și Solidaritate (de la adresa unpaspentrumoldova@gmail.com, 28 octombrie 2019, 15:20) – „am recepționat demersul dvs. Vom reveni cu un răspuns după data de 3 noiembrie 2019”.*

Notă: Deși în Republica Moldova sunt înregistrate 46 de partide politice (www.asp.gov.md/ro/node/3664), baza de date este incompletă, doar 24 partide au pagini web și doar 18 din ele au afișate adrese electronice, pe adresele cărora au și fost adresate demersuri de acces la informație de interes public.

C. Autoritățile publice locale de nivelurile I și II din Republica Moldova (Anexa 5)

- Numărul persoanelor cu dizabilități (date dezagregate pe sexe, mediul urban / rural și tip de dizabilitate) în arealul geographic administrat?
- La nivel local/raional există strategii / planuri locale privind implementarea Programului național de incluziune social a persoanelor cu dizabilități (PNISAPD) pentru anii 2017-2022 (HG 723 din 08.09.2019)?
- Ce resurse financiare au fost planificate pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate în clădirile de menire publică din raion?
- Numărul total de clădiri de menire publică pe teritoriul raionului?
- Lista clădirilor de menire publică care au fost accesibilizate în anul 2018, 2019 (2% conform PNISAPD)?
- Ce măsuri au fost întreprinse pentru realizarea condițiilor de accesibilitate a BESV?

La ora elaborării acestui raport au parvenit 17 răspunsuri:

- Primăria Duruitoarea Nouă (raionul Rîșcani) (Anexa 10),
- Primăria Pociumbeni (raionul Rîșcani) (Anexa 11),
- Primăria municipiului Strășeni (Anexa 12),
- Răspunsul Consiliului Raional Sîngerei (Anexa 13),
- Primăriei orașului Fălești (Anexa 14),
- Primăriei orașului Vulcănești (Anexa 15),
- Consiliul Raional Rîșcani (Anexa 16),
- Consiliul Raional Strășeni (Anexa 17),
- Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Municipiul Chișinău (Anexa 18),
- Primăria orașului Cricova (Anexa 19),
- Direcția Generală Asistența Socială și Protecția Familiei Orhei (Anexa 20),
- Consiliul Raional Edineț (Anexa 21),
- Consiliul Raional Telenești (Anexa 22),
- Direcția Generală Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului Fălești (Anexa 23),
- Consiliul Raional Glodeni (Anexa 24),
- Consiliul Raional Nisporeni (Anexa 25),
- Direcția Generală Asistență Socială și Sănătate, municipiul Chișinău (Anexa 26).

Numărul nesemnificativ de răspunsuri și formatul aleatoriu în care ele au fost formulate nu permit prelucrarea și procesarea datelor la această etapă.

III. Reflectarea problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în platformele concurenților electorali

Analiza s-a axat pe două componente:

- dacă problemele cu care se confruntă persoanele cu dizabilități sunt reflectate în programele electorale ale concurenților;
- acțiunile pe care le propun concurenții electorali în vederea soluționării acestor probleme.

Analiza programelor electorale ale concurenților din perspectiva reflectării problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități arată că acest grup de persoane nu reprezintă o prioritate pentru concurenții electorali și în marea majoritate a cazurilor, este vizat de o manieră generală. Majoritatea programelor electorale fac referire la problemele persoanelor cu dizabilități în general, nefiind clar dacă și persoanele cu dizabilități sunt luate în considerare în formularea angajamentelor.

Se atestă că în unele cazuri candidații includ în platformele lor electorale prevederi ce vizează direct persoanele cu dizabilități. În majoritatea cazurilor este vorba despre accesibilitatea infrastructurală (rampe, transport public, nivelarea trotuarelor etc).

La fel, candidații electorali au prevăzut în programele lor și /sau doar activități de asistență pentru persoane cu dizabilități (crearea de fonduri, asistență socială sporită, etc.) și nu se concentrează pe activități de integrare socială.

Monitorizarea spoturilor electorale ale candidaților electorali

Majoritatea candidaților electorali ca și candidații la funcția de primar în cadrul campaniei electorale au avut o retorică generală ce se referă la subiectele accesibilității și incluziune în spoturile sale video. La fel, e de menționat, că nici un spot electoral produs sau difuzat de concurenții electorali nu a fost însoțit de traducere în limbajul mimico-gestual.

Menționăm doi concurenți electorali care au abordat problema persoanelor cu dizabilități expres în spoturile sale electorale:

Victor Chironda (Forța Nouă)- în spotul electoral – *Trotuarele din Chișinău – o cursă cu obstacole* - unde atenționează că trotuarele din Chișinău sunt stricate, nesecurizate, adevărate surse cu obstacole pentru pietoni, părinții cu cărucioare și oamenii cu mobilitate redusă și cu deficiențe de vedere. În spot apar mai multe persoane cu deficiență de vedere și persoane în cărucior.

(Vedeți spotul aici <https://www.youtube.com/watch?v=KukRoPBmkFU>)

Ion Ceban (PSRM) - în spotul electoral - *Chișinăul de maine - șosea de centură, transport public confortabil și parcării supraetajate* - candidatul la funcția de primar atenționează asupra reparației drumurilor, trotuarelor și pasajelor subterane care trebuie să fie confortabile pentru toți, inclusiv persoane cu nevoi

speciale. În spot apare o persoană în scaun rulant. (Vedeți spotul aici https://www.youtube.com/watch?v=8aBifOYs53E&list=PLkps27JVZu-ITGjTkp8kbBMOt_TLfAGHX&index=43)

Comisia Electorală Centrală a elaborat și a difuzat mai multe spoturi electorale cu caracter general, unde au fost explicate regulile de votare și a fost făcut un îndemn de a participa la votare. Trebuie de menționat că toate spoturile produse și difuzate de către CEC au fost însoțite de traducere în limbajul mimico-gestual. La fel, a fost un spot dedicat în exclusivitate persoanelor cu dizabilități, unde protagonista spotului a fost o persoană cu deficiențe locomotorii care pune problema accesibilității persoanelor cu dizabilități în clădirile publice și în transportul public, astfel focusând atenția, atât a alegătorilor, cât și a candidaților electorali pe aceste subiecte. (Vedeți spotul aici https://a.cec.md/ro/aleg-sa-votez-2784_94617.html)

IV. Accesibilitatea fizică și informațională a secțiilor de votare

Accesibilitatea secțiilor de votare:

Accesibilitatea BESV rămâne o problemă majoră nesoluționată pe agenda autorităților publice. Probabil, situația actuală poate fi reprezentă cel mai bine prin această fotografie:

În situațiile atestate când persoana cu dizabilități (în speță, utilizatorul de scaun rulant) s-a prezentat la vot în incinta secției de vot, dar aceasta nu este accesibilă, funcționarii electorali au identificat/propus următoarele soluții:

- apelul la voluntari care au ajutat persoanele cu dizabilități să intre în incinta BESV,
- votul cu urna mobilă la intrarea în BESV,
- propunere de votare cu urna mobilă la domiciliu.

Cert este că este salutară ideea ca persoanele cu dizabilități să vină să voteze în incinta BESV. Secțiile de vot sunt localizate în clădiri publice. Accesibilitatea lor, de fapt, oferă persoanelor cu dizabilități accesul la alte drepturi fundamentale. Astfel, votul în incinta BESV este o formă de „cerere de drepturi” pentru persoanele cu dizabilități.

Cazuri de inaccesibilitate la procesul electoral reflectate pe rețelele de socializare

Atât în ziua votării, cât și în perioada următoare pe rețelele de socializare au început să apară postări a persoanelor cu dizabilități în care acestea au semnalizat faptul că din diverse motive nu au putut să-și exercite dreptul la vot.

Astfel, Pavel C. din Sîngerei, o persoană în cărucior, a semnalizat faptul că nu a putut să-și exercite dreptul la vot deoarece secția de votare la care trebuie să voteze nu este accesibilă.

Doamna Ludmila G. din Edineț, la fel o persoană utilizatoare de scaun rulant, a semnalat faptul că nu a putut să voteze în data 20 octombrie, deoarece urna mobilă nu a ajuns la ea acasă. Deși a depus din timp cererea la primărie prin care solicita urna mobilă a domiciliu, persoanele responsabile au motivat prin faptul că această cerere a fost pierdută. Din fericire pentru doamna, în mun. Edineț a fost organizat turul II și ea a putut să-și exprime dreptul la vot la data de 3 noiembrie.

Inițiative publice de evaluare a accesibilității BESV

E de menționat o inițiativă demnă realizată de către ziarul „Unghiul”. A fost contactată administrația publică locală din Ungheni (1) pentru a se expune pe marginea subiectului accesibilității celor 12 secții de votare deschise în oraș cu ocazia alegerilor locale din 20 octombrie 2019. Reprezentantul autorității a menționat: „...că cele 12 secții de votare dispun de toate condițiile și până acum n-a parvenit nici o plângere. Dacă ar fi fost autoritățile publice ar fi remediat-o neapărat”. La următoarea etapă jurnaliștii s-au deplasat în teren și au făcut poze la 8 rampe instalate la secțiile de vot (2), iar un expert de la Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova a analizat condițiile de accesibilitate (3). În rezultat, expertul a constatat că doar 2 rampe sunt accesibile, altele 2 sunt parțial accesibile, celelalte 4 fiind inaccesibile. Carențele identificate sunt de următoarea natură: rampă scurtă, unghi prea abrupt, lipsă balustradă, pavaj alunecos, pragul ușii înalt etc.

Această inițiativă constituie o simplă demonstrație că autoritățile publice locale: nu înțeleg concepția termenului de „accesibilitate infrastructurală” (1) și/sau nu aplică / nu verifică respectarea normelor și standardelor în construcție (2).

Accesibilitatea sediilor de partid:

În perioada de monitorizare (20 septembrie – 5 noiembrie 2019) au fost evaluate condițiile de accesibilitate a intrării în clădire (suprafețe înclinate și trepte) și accesibilitatea ușii de intrare a 104 oficii ale partidelor politice în 23 (douăzeci și trei) orașe din Republica Moldova.

Rezultatele auditului sediilor/oficiilor partidelor politice

Nr.	Localitate	Sedii auditate*	Accesibil**	Parțial accesibil	Inaccesibil
1.	Bălți	7	-	2	5
2.	Telenești	3	1	-	2
3.	Sîngerei	2	-	1	1
4.	Glodeni	4	-	1	3
5.	Rezina	3	-	-	3
6.	Ștefan Vodă	5	1	-	4
7.	Ialoveni	7	-	-	7
8.	Cantemir	5	-	1	4
9.	Căușeni	7	-	1	6
10.	Fălești	3	-	1	2
11.	Leova	4	-	1	3
12.	Nisporeni	5	-	-	5
13.	Ocnița	5	-	-	5
14.	Călărași	3	-	-	3
15.	Cimișlia	1	-	-	1
16.	Edineț	5	1	2	2
17.	Orhei	12	1	2	9
18.	Vulcănești	1	-	-	1
19.	Comrat	3	1	-	2
20.	Ceadr Lunga	2	-	1	1
21.	Ungheni	3	1	-	2
22.	Soroca	1	-	-	1
23.	Chișinău	13	-	2	11
TOTAL – 23 orașe***		104	6	15	83

*Prin „audit”, în prezentul studiu se subînțelege accesibilitatea întrării în clădire (suprafețe înclinate și trepte) (1) și accesibilitatea ușii de intrare (2).

În sensul larg al conceptului de „audit al condițiilor de accesibilitatea a unei clădiri” factorii care trebuie analizați la evaluarea accesibilității sunt:

- căile de acces către clădire,
- intrarea/intrările în clădire (suprafețe înclinate și trepte),
- ușile de intrare, dar și din interiorul clădirii,
- coridoarelor,
- grupurilor sanitare,
- sălilor unde se prestează serviciul.

Chestionarul de evaluare a accesibilității clădirilor (pag. 71-74), dar și rezultatele recente ale unui audit a 612 BESV din Republica Moldova pot fi consultate în studiul „Acces egal pentru toți în secțiile de votare” (https://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/library/effective_governance/acces-egal-pentru-toi-in-seciile-de-votare.html).

**În acest caz calificativul „accesibil” este unul relativ, deoarece evaluarea

nu deține suficiente informații (sediul privat sau arendat (1), condițiile de accesibilitate a căilor de acces către clădire (2), coridoarelor (3), grupurilor sanitare din interior (4) și a sălilor unde se prestează serviciile (5).

***Foto sediilor partidelor politice din fiecare oraș (Anexa 6).

Subiectul incluziunii persoanelor cu dizabilitati în procesul electoral reflectat în rapoarte de monitorizare a altor organizatii

Misiunea de monitorizare Promo-LEX

În raportul nr. 5 a Misiunii de Observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019 publicat de Asociația Promo-LEX este menționat faptul că din totalul de 791 de secții de votare monitorizate în ziua alegerilor, 453 (57%) au fost accesibile persoanelor cu dificultăți locomotorii, iar 338 (43%) au fost inaccesibile.

Sursa: <https://promolex.md/16065-raportul-nr-5-misiunea-de-observare-a-alegerilor-parlamentare-din-24-februarie-2019-ziua-alegerilor/?lang=ro>

Misiunea de monitorizare ENEMO

În Declarații și concluzii preliminare a Misiunii internaționale de observare a alegerilor locale generale, 20 octombrie - Moldova 2019 (ENEMO) din 22 octombrie 2019 se menționează că aproximativ 59% din secțiile de votare vizitate de observatorii ENEMO în ziua alegerilor nu aveau structuri adecvate pentru a facilita accesul persoanelor cu deficiențe de mobilitate la secțiile de votare. Cu toate acestea, în 27 % dintre secțiile de votare vizitate, au fost disponibili ochelari pentru alegătorii cu deficiențe vizuale, iar șabloanele în alfabetul Braille au fost observate în 38% din secțiile de votare vizitate.

În mai multe cazuri, oficiile de înregistrare au fost insuficiente, iar în majoritatea cazurilor, spațiile au fost inaccesibile persoanelor cu dizabilități, limitându-le dreptul constituțional de a participa la alegeri. Lipsa de spații accesibile pentru înregistrarea și votarea persoanelor cu dizabilități este în contradicție cu standardele internaționale, cum ar fi *Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, pe care Moldova a ratificat-o în 2010.

La fel, observatorii ENEMO concluzionează: *CEC a întreprins unii pași în ceea ce privește participarea persoanelor cu dizabilități la procesul electoral, cu toate acestea, sunt necesare mai multe eforturi pentru a atinge un nivel adecvat de acces și de participare a persoanelor cu dizabilități la alegeri. Unele activități de abilitare, precum și educarea alegătorilor pentru persoanele cu dizabilități au fost, de asemenea, organizate de OSC-uri locale. La fel, ei concluzionează că secțiile de votare au fost considerate de observatori ca fiind ușor accesibile pentru persoanele cu dizabilități în 41,4 la sută din secțiile de votare observate, în timp ce accesul a necesitat asistență minoră în 34,3 la sută din secțiile de votare observate. La 24,3 la sută din secțiile de votare observate, accesul persoanelor cu dizabilități a fost apreciat ca neadecvat.*

Sursa: <http://enemo.eu/uploads/file-manager/STATEMENTOFPRELIMINARYFINDINGSANDCONCLUSIONS2ndround5Nov.pdf>

Misiunea de observare IDOM

În cadrul *Raportului de monitorizare a respectării drepturilor electorale a persoanelor cu dizabilități mentale și intelectuale* prezentat de IDOM au fost făcute următoarele constatări: Din cele 2.333 de persoane cu dizabilități care au drept de vot din instituțiile de stat, la scrutinul local din 20 octombrie au votat 1.123 de persoane. Secțiile de votare nu erau dotate cu rampe pentru persoanele aflate în cărucioare cu roțile, iar în unele cazuri ele se aflau la etajele 2 ale clădirilor.

Sursa: <https://www.youtube.com/watch?v=pBmamEnw7sw&feature=share&fbclid=IwAR2l1NjPn2DaWdzqTK9SODH9Y5XdGhLzjnB498XhwRcgLa17GbDX95UI328&app=desktop>

Incluziunea persoanelor cu dizabilități în misiunile de observare a alegerilor

Asociația Obștească „*Social-Asist*” din raionul Dubăsari a organizat o misiune de observare a alegerilor. Echipa de monitorizare alcătuită din 30 de persoane a inclus 5 auto-reprezentanți /persoane cu dizabilități, din care 4 bărbați și 1 femeie. Salutăm această inițiativă. Ea nu doar deschide o oportunitate de cunoaștere a proceselor electorale, dar și promovează un comportament pro-activ al persoanelor cu dizabilități în viața publică și politică din Republica Moldova.

Activitatea respectivă a fost realizată în cadrul proiectului „*Implicarea incluzivă în viața politică contează*”, susținut financiar de Fundația Est-Europeană în cadrul proiectului „*Pledoaria societății civile pentru alegeri incluzive și corecte în Republica Moldova*”, conform recomandărilor UE și OSCE/ODIHR și a angajamentelor internaționale în domeniul drepturilor omului, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat de Suedia.

V. Aspecte financiare ale incluziunii persoanelor cu dizabilități în procesele electorale

Alianța INFONET a formulat mai multe întrebări de ordin financiar pe care le-a adresat partidelor politice, prin demers de acces la informații de interes public:

- *Suma alocată de partid pentru campania electorală la ALG 2019,*
- *Suma alocată de partid pentru asigurarea accesibilității informaționale a persoanelor cu dizabilități la ALG 2019,*
- *Tipul de materiale produse și difuzate cu scop de asigurare a accesibilității la informații a persoanelor cu dizabilități,*
- *Numărul de persoane cu dizabilități care au făcut donații pentru partid, dacă este cazul.*

Cu regret, la data publicării acestui raport nu a parvenit nici un răspuns din partea vre-unui partid politic.

Fluxul mijloacelor bănești

#	Concurentul electoral	Venituri	Cheltuieli
1	Partidul Democrat din Moldova	1 864 166	1 864 166
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	368 708	368 708
4	Partidul Socialist din Moldova	0	0
5	Partidul Legii și Dreptății	4 597	4 597
7	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”	9916	9 911
8	Partidul Liberal	719 095	719 095
9	Partidul Oamenilor Muncii	0	0
11	Mișcarea „Forța Nouă”	103 550	103 470
12	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	6 566 916	6 566 916
13	Partidul „Șor”	4 210 180	4 210 167
14	Partidul Verde Ecologist	36 500	35 882
16	Partidul Nostru	4 719 914	4 719 914
24	Partidul Național Liberal	136 700	136 700
25	Uniunea Salvați Basarabia	157 800	157 181
27	Partidul Liberal Democrat din Moldova	3 250 400	3 242 989
29	Partidul „Patrioții Moldovei”	0	0
30	Partidul Stînga Europeană	7 443	7 396
31	Mișcarea Populară Antimafie	1 765	1 764
32	Partidul Popular din Republica Moldova	30 494	30 494
33	Partidul „Democrația Acasă”	41 000	41 000
36	Partidul Acțiunea Democratică	14 604	14 604
39	Partidul Popular Românesc	142 500	141 988
41	Partidul Ruso-Slavean din Moldova	0	0
43	Partidul Popular European din Moldova	366 975	366 967
44	Partidul Unității Naționale	442 610	442 608
46	Partidul Voința Poporului	77 782	83 800
47	Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS”	2 688 598	2 688 598
Total		25 962 213	25 958 915

	PDM	PSRM	PPŞ	PN	PLDM	ACUM
Venituri total, lei	1 864 166	6 566 916	4 210 180	4 719 914	3 250 400	2 688 598
Donațiile persoanelor fizice din țară	91 000	76 916	4 134 950	4 581 361	400	497 871
Donațiile persoanelor fizice din afara țării	0	0	0	0	0	16 800
Donațiile persoanelor juridice	15 000	0	0	0	0	203 490
Mijloace proprii	1 758 166	6 490 000	75 230	138 553	3 250 000	1 970 437
Cheltuieli total, lei	1 864 166	6 566 916	4 210 167	4 719 914	3 242 989	2 688 598
Costul întrunirilor și evenimentelor	46 030	1 167 623	30 514	208 438	83 156	75 000
Cheltuieli de publicitate	301 886	4 748 608	3 269 731	3 254 050	353 182	1 318 881
Cheltuieli pentru materialele promoționale	1 515 089	540 050	672 779	862 635	895 110	1 003 558
Cheltuieli pentru transport	0	62 800	17 000	178 232	246 558	165 850
Alte cheltuieli	1 181	28 636	220 144	96 558	1 584 973	125 105

Sursa:

http://alegeri.md/w/Alegerile_locale_generale_din_2019_%C3%AEn_Republica_Moldova?fbclid=IwAR0O-PIH4etONJtN7QTPUizf_8bStaOpe4j8jZ5nZQnFNgSoUCXrL6f5aas

În lipsa unor răspunsuri la demersurile expediate partidelor politice, ne este foarte greu să monitorizăm alegerile din perspectivă incluzivă; să ne pronunțăm asupra sumelor alocate de către partidele politice pentru asigurarea accesibilității informaționale a persoanelor cu dizabilități la ALG 2019 și/sau tipul de materiale produse și difuzate cu scop de asigurare a accesibilității la informații. Astfel, nu pot fi identificate care sînt cheltuielile partidelor politice vis-a-vis de accesibilizarea informației pentru persoanele cu dizabilități în raport cu totalul cheltuielilor.

De asemenea, dacă analizăm rapoartele financiare ale partidelor politice publicate pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale (<https://a.cec.md/ro/sustinerea-financiara-a-concurentilor-electorali-6172.html>) nu putem identifica sau deduce cheltuieli directe incluziunea persoanelor cu dizabilități. Și, pe viitor, am recomanda ca o astfel de linie/sublinie de buget să se regăsească în viitoarele rapoarte financiare.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Analiza programelor electorale ale concurenților din perspectiva reflectării problemelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități arată că acest grup de persoane nu reprezintă o prioritate pentru concurenții electorali și în marea majoritate a cazurilor, este vizat de o manieră generală. Majoritatea programelor electorale fac referire la problemele persoanelor cu dizabilități în general, nefiind clar dacă și persoanele cu dizabilități sunt luate în considerare în formularea angajamentelor.
- Se atestă că în unele cazuri candidații includ în platformele lor electorale prevederi ce vizează direct persoanele cu dizabilități. În majoritatea cazurilor este vorba despre accesibilitatea infrastructurală (rampe, transport public, nivelarea trotuarelor etc).
- La fel, candidații electorali au prevăzut în programele lor și /sau doar activități de asistență pentru persoane cu dizabilități (crearea de fonduri, asistență socială sporită, etc.) și nu se concentrează pe activități de integrare socială.
- Revizuirea paginilor web ale partidelor politice, autorităților publice locale de nivelul I și II, autorităților centrale, instituțiilor și agențiilor de stat și accesibilizarea acestora conform standardelor internaționale privind accesibilitatea paginilor web – WCAG;
- Elaborarea programelor și materialelor electorale ale concurenților electorali în formate accesibile pentru diferite tipuri de dizabilități;
- Organizarea de către persoanele cu dizabilități și OSC care le promovează interesele a acțiunilor de advocacy orientate către reprezentanții formațiunilor politice / concurenții electorali în vederea includerii subiectelor legate de dizabilitate pe agenda politică a acestora (exerciții de simulare a alegerilor, „user safari”, ședințe la sediile partidelor, întâlniri cu alegătorii, dezbateri publice în cadrul unor emisiuni TV cu tematică electorală etc.);
- Evaluarea accesibilității tuturor secțiilor de votare în baza unui instrument comun de evaluare, aplicat de CEC, organizațiile persoanelor cu dizabilități și organizațiile active în domeniul dizabilității, precum și includerea rezultatelor evaluării pe *Harta Accesibilității*;
- Instruirea funcționarilor electorali cu privire la necesitățile speciale și oferirea corectă a suportului persoanelor cu dizabilități în perioada electorală, inclusiv în ziua votării;
- Implicarea persoanelor cu dizabilități în calitate de observatori naționali în cadrul scrutinelor electorale;
- Realizarea de campanii de informare / acțiuni de educație civică și electorală pentru persoanele cu dizabilități, promovarea unui comportament pro activ de participare în viața publică și politică;
- Sursele mass-media continua să promoveze urna mobilă ca instrument de accesibilizare a votului pentru persoanele cu dizabilități și, astfel, se alimentează o imagine denaturată în societate a problemei reale a lipsei accesibilității în clădirile publice.
- Urna mobilă, ca instrument de accesibilizare a procesului de vot pentru persoanele cu dizabilități acoperă parțial acest gol și această soluție este una temporară.
- Conceptul de „*accesibilitate*” continua să rămână puțin înțeles în Republica Moldova la toate nivelele.

- În majoritatea cazurilor, în programele concurențelor electorali, față de persoanele cu dizabilități, predomină percepțiile bazate pe modelele de caritate, medical și social, mai puțin pe modelul bazat pe drepturile omului. Aceasta, de fapt, reflectă o imagine generală care predomină în societate.

Recomandări pentru Autoritățile Publice Centrale

- Accelerare implementării *Programului Național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022*.
- Crearea unui mecanism prin care s-ar impune respectarea strictă a condițiilor de accesibilitate pentru clădirile în care se află birourile electorale.
- Promovarea pentru APL de nivelul I și II a mecanismului de colectare a datelor statistice dezagregate cu privire la persoanele cu dizabilități (în special a datelor cu referire la tipul dizabilității), ceea ce va facilita procesul de elaborare a politicilor sociale eficiente de incluziune la nivel local.
- Crearea unui „sistem de alerte” în domeniul accesibilității, unde ar putea fi semnalate neregulile de accesibilitate în ziua alegerilor, iar autoritățile ar putea interveni în timp util pentru remediere.

Recomandări pentru CEC și CICDE

- Instruirea funcționarilor electorali și a reprezentanților APL în domeniul accesibilității.
- Elaborarea unui curs de instruire la distanță în domeniul accesibilității.
- Instruirea unui grup de persoane cu dizabilități și promovarea lor în calitate de funcționari electorali.

Recomandări pentru Autoritățile Publice Locale

- Instalarea rampelor mobile în instituțiile (BESV) unde intrările nu sunt adaptate sau sunt inaccesibile.
- Evitarea organizării BESV la demisol și etajul II (unde este imposibil de utilizat o rampă demontabilă).
- Organizarea pentru funcționarii APL a vizitelor de studiu și documentare în domeniul asigurării condițiilor de accesibilitate.

Recomandări pentru mass media

- Mediatizarea bunelor practici de accesibilitate, a comportamentului proactiv și implicare în alegeri al persoanelor cu dizabilități.
- Focusarea imaginii pe indicatorii calitativi și mai puțin pe cei cantitativi.
- Organizarea instruirilor pentru jurnaliști privind abordarea persoanelor cu dizabilități prin prisma demnității umane și rolului social valorizant.
- Mediatizarea cazurilor grave de nerespectare a condițiilor de accesibilitate.
- Promovarea conceptului „*design universal*” și a „*modelului bazat pe drepturile omului*” – convingerea că persoanele cu nevoi speciale au aceleași drepturi ca toate celelalte persoane și că statul ar trebui să le protejeze.
- Sensibilizarea opiniei publice privind drepturile persoanelor cu dizabilități și rolul acestora în societate.

**ANEXA 1. Demers de acces la informații de interes public –
CECE Ceadr-Lunga nr. 36/2, CECE UTA Găgăuzia și Comisia Electorală
Centrală a Republicii Moldova**

Alliance of Access to Information and Training Community Centres of Moldova

Tel./fax: +373 254 2 13 60, e-mail: office@infontet.md, WEB: www.infontet.md

61 Pacii street, Rezina, Republic of Moldova, MD-5401

001 / 23.10.2019

Doamnei Olesea CEBANOVA,
Președintă, CECE de nivelul I Ceadr-Lunga nr. 36/2

Domnului Ivan COMUR, Președinte, CECE UTA Găgăuzia nr.36

Domnului Dorin CIMIL, Președinte, Comisia Electorală Centrală

DEMERS DE ACCES LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Alianța INFONET, IDNO 1016620004444, reprezentată de Victor Koroli, Director Executiv, prin prezenta, în temeiul *Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație*, solicităm respectuos accesul la următoarele informații de interes public:

1. Lista candidaților înregistrați la funcția de consilier local a orașului Ceadr Lunga din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” (copia Hotărârii nr.5 din 18 septembrie 2019 a CECE de nivelul I Ceadr-Lunga nr. 36/2),
2. Lista modificată a candidaților înregistrați la funcția de consilier local a orașului Ceadr Lunga din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, depusă de concurentul electoral nu mai târziu decât cu 7 zile înainte de ziua alegerilor și copia Hotărârii CECE de nivelul I Ceadr-Lunga nr. 36/2, care confirmă această situație),
3. Suplimentar (pentru CECE UTA Găgăuzia nr.36 și Comisia Electorală a Republicii Moldova), Vă rugăm respectuos să menționați data și ora când informația menționată în punctul 2 al prezentului demers a fost remisă către instituția dvs..

Solicităm respectuos ca informația să fie:

- prezentată în termenii stabiliți de lege,
- în format electronic la adresa vkoroli@gmail.com.

Vă mulțumim anticipat.

Victor Koroli,

Director Executiv,
Alianța INFONET

vkoroli@gmail.com

+373 69252453

ANEXA 2. Demers de acces la informații de interes public – Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova

Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Tel./fax: +373 254 2 13 60, e-mail: office@infonet.md, WEB: www.infonet.md
strada Păcii, 61, orașul Rezina, Republica Moldova, MD-5401

001 / 25.10.2019

Domnului Dragoș VICOL,
Președinte, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova

DEMERS DE ACCES LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Alianța INFONET, IDNO 1016620004444, reprezentată de Victor Koroli, Director Executiv, monitorizează Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități.

Monitorizând respectarea de către radiodifuzori a legislației privind accesul persoanelor cu deficiențe de auz la emisiunile TV, constatăm cu mare îngrijorare, împreună cu întreaga comunitate a persoanelor cu dizabilități de auz din Republica Moldova, că în plină campanie electorală, începând cu data de 11 octombrie 2019, a fost sistată traducerea în limbajul mimico-gestual la posturile TV *Prime*, *Canal 1* și *Canal 2*. Anterior, începând cu data de 2 septembrie 2019, a fost sistat acest serviciu la posturile TV *CTC* și *Домашний*.

Prin prezenta, în temeiul *Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație*, solicităm respectuos accesul la următoarele informații de interes public:

- Radiodifuzorii menționați mai sus au înștiințat Consiliul Audiovizualului despre sistarea traducerilor emisiunilor în limbajul mimico-gestual? Dacă da, care au fost motivele invocate?
- Consiliul Audiovizualului a realizat rapoarte de monitorizare după data de 10 octombrie 2019? Dacă da, care sunt rezultatele? În aceste rapoarte a fost monitorizat și respectarea de către radiodifuzori a legislației privind accesul persoanelor cu deficiențe de auz la emisiunile TV?
- Au existat pe parcursul anilor 2018-2019 rapoarte specifice de monitorizare privind implementarea și respectarea *Deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017 cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și vâz la serviciile de programe audiovizuale*?
- Consiliul Audiovizualului a analizat și discutat cu radiodifuzorii, experții și beneficiarii finali posibilitatea introducerii obligatorii a traducerii în limbajul mimico-gestual (nu doar ca opțiune alternativă cu titrarea sincron) a emisiunilor la posturile publice și naționale?

Solicităm respectuos ca informația să fie prezentată:

- în termenii stabiliți de lege,
- în format electronic, la adresa office@infonet.md.

Vă mulțumim anticipat.

Victor Koroli,

Director Executiv,
Alianța INFONET

vkoroli@gmail.com
+373 69252453

ANEXA 3. Demers de acces la informații de interes public – Casa Națională de Asigurări Sociale

Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Tel./fax: +373 254 2 13 60, e-mail: office@infonet.md, WEB: www.infonet.md
strada Păcii, 61, orașul Rezina, Republica Moldova, MD-5401

002 / 25.10.2019

Doamnei Tatiana POPA,
Vicepreședinte, Casa Națională de Asigurări Sociale

DEMERS DE ACCES LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Alianța INFONET, IDNO 1016620004444, reprezentată de Victor Koroli, Director Executiv, monitorizează Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități.

Prin prezenta, în temeiul *Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație*, solicităm respectuos accesul la următoarele informații de interes public:

- *Numărul total al persoanelor cu dizabilități estimat în baza beneficiarilor de pensii pentru dizabilitate și a alocațiilor sociale la data de 20 octombrie 2019 (sau la ultima dată disponibilă) pe raioanele Republicii Moldova, municipiile Bălți și Chișinău, și UTA Găgăuzia.*

Vă rugăm respectuos să menționați dacă datele Casei Naționale de Asigurări Sociale conțin și date similare de la Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Informații și Securitate, Departamentul Instituții Penitenciare, Ministerul Apărării.

Solicităm respectuos ca informația să fie prezentată:

- în formatul datelor dezagregate după sex, grad de dizabilitate, tip de dizabilitate, mediu urban/rural, vârstă (0-17 ani și peste 18 ani la data de 20 octombrie 2019 sau la ultima dată disponibilă), dacă astfel de date sunt procesate de CNAS,
- în termenii stabiliți de lege,
- în format electronic, la adresa office@infonet.md.

Vă mulțumim anticipat.

Victor Koroli,

Director Executiv,
Alianța INFONET

vkoroli@gmail.com
+373 69252453

ANEXA 4. Model demers de acces la informații de interes public – Partide politice din Republica Moldova

Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Tel./fax: +373 254 2 13 60, e-mail: office@infonet.md, WEB: www.infonet.md
strada Păcii, 61, orașul Rezina, Republica Moldova, MD-5401

003 / 25.10.2019

Domnului Pavel FILIP,
președinte, Partidul Democrat din Moldova

DEMERS DE ACCES LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Alianța INFONET, IDNO 1016620004444, reprezentată de Victor Koroli, Director Executiv, monitorizează Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 (în continuare ALG 2019) din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități.

Prin prezenta, în temeiul *Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație*, solicităm respectuos accesul la următoarele informații de interes public:

- Numărul de membri de partid la data 1 ianuarie 2019,
- Numărul persoanelor cu dizabilități, membri de partid,
- Numărul persoanelor cu dizabilități, înscrși în calitate de candidat la funcția de consilier local la ALG 2019, (din ei câți sunt membri de partid și câți sunt independenți?),
- Numărul persoanelor cu dizabilități, înscrși în calitate de candidat la funcția de primar la ALG 2019, (din ei câți sunt membri de partid și câți sunt independenți?),
- Suma alocată de partid pentru campania electorală la ALG 2019,
- Suma alocată de partid pentru asigurarea accesibilității informaționale a persoanelor cu dizabilități la ALG 2019,
- Tipul de materiale produse și difuzate cu scop de asigurare a accesibilității la informații a persoanelor cu dizabilități,
- Numărul de persoane cu dizabilități care au făcut donații pentru partid, dacă este cazul,
- Numărul total de sedii pe care le administrează partidul la nivel național, regional, local (din care în proprietatea partidului și/sau în arendă),
- Dacă partidul a realizat o evaluare a accesibilității clădirilor unde sunt amplasate sediile? Dacă da, câte sedii sunt accesibile, parțial accesibile, inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități?

Solicităm respectuos ca informația să fie prezentată:

- în formatul datelor dezagregate după sex, grad de dizabilitate, tip de dizabilitate, mediu urban/rural (dacă astfel de date sunt procesate de partid),
- în termenii stabiliți de lege,
- în format electronic, la adresa office@infonet.md.

Vă mulțumim anticipat.

Victor Koroli,

Director Executiv,
Alianța INFONET

vkoroli@gmail.com
+373 69252453

ANEXA 5. Model demers de acces la informații de interes public – Administrația publică de nivelurile I și II

Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Tel./fax: +373 254 2 13 60, e-mail: office@infonet.md, WEB: www.infonet.md
strada Păcii, 61, orașul Rezina, Republica Moldova, MD-5401

021 / 25.10.2019

*În atenția
Autorităților publice locale de nivelul I și II*

DEMERS DE ACCES LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Alianța INFONET, IDNO 1016620004444, reprezentată de Victor Koroli, Director Executiv, monitorizează Alegerile Locale Generale din 20 octombrie 2019 din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități.

Prin prezenta, în temeiul *Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație*, solicităm respectuos accesul la următoarele informații de interes public:

- Numărul persoanelor cu dizabilități (date dezagregate pe sexe, mediul urban / rural și tip de dizabilitate) în arealul geographic administrat?
- La nivel local/raional există strategii / planuri locale privind implementarea Programului național de incluziune social a persoanelor cu dizabilități (PNISAPD) pentru anii 2017-2022 (HG 723 din 08.09.2019)?
- Ce resurse financiare au fost planificate pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate în clădirile de menire publică din raion?
- Numărul total de clădiri de menire publică pe teritoriul raionului?
- Lista clădirilor de menire publică care au fost accesibilizate în anul 2018, 2019 (2% conform PNISAPD)?
- Ce măsuri au fost întreprinse pentru realizarea condițiilor de accesibilitate a BESV?

Solicităm respectuos ca informația să fie prezentată:

- în formatul datelor dezagregate după sex, grad de dizabilitate, tip de dizabilitate, mediu urban/rural, vârstă (0-17 ani și peste 18 ani la data de 20 octombrie 2019 sau la ultima data disponibilă), dacă astfel de date sunt disponibile,
- în termenii stabiliți de lege,
- în format electronic, la adresa office@infonet.md.

Vă mulțumim anticipat.

Victor Koroli,

Director Executiv,
Alianța INFONET

vkoroli@gmail.com
+373 69252453

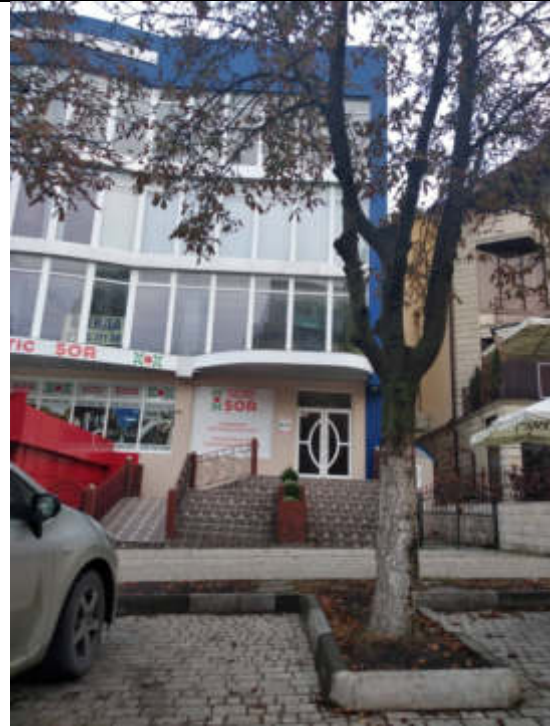
ANEXA 6. Auditul accesibilității sediilor partidelor din Republica Moldova

Municipiul BĂLȚI

Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”

mun. Bălți, str. Dostoevski colț str. Păcii

Partidul Politic „Șor”

Mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun 1A

Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS”

mun. Bălți, str. Sadoveanu nr. 4

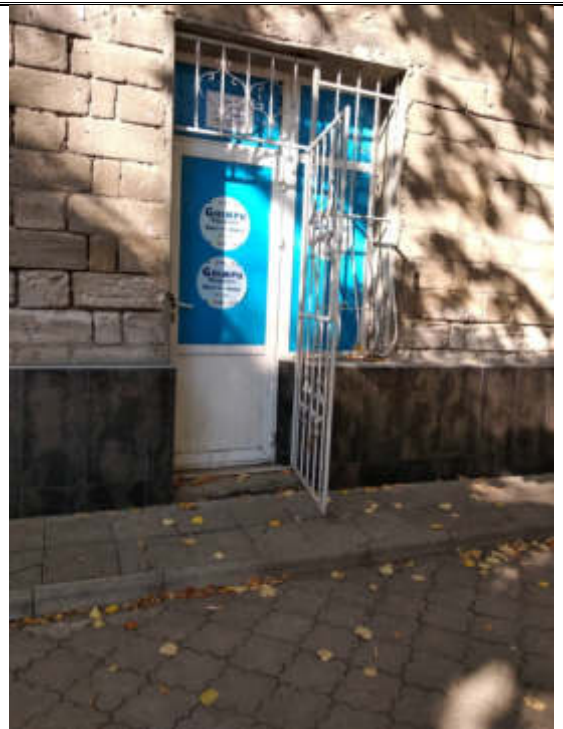

Partidul Politic „Partidul Nostru”

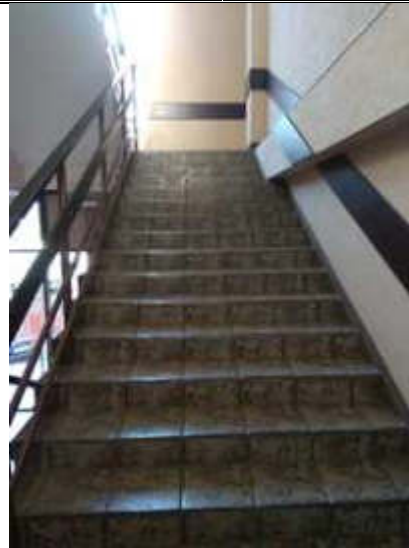
mun. Bălți, str. Kiev, 155

Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”
mun. Bălți, str. Pușkin 68

Partidul Liberal
Mun. Bălți, str. Dostoevski 63

Partidul Democrat din Moldova
mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 26 (etaj III)

ORAȘUL TELENEȘTI

Partidul Politic ȘOR

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Partidul Democrat din Moldova

Orașul SÎNGEREI

Partidul Liberal Reformator

Partidul Politic ȘOR

Orașul GLODENI

Partidul Politic Partidul Nostru

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Partidul Politic „ȘOR”

**Partidul Democrat din Moldova
(la etaj)**

Orașul REZINA

**Partidul Politic
„ȘOR”**

**Partidul Socialiștilor din
Republica Moldova**

**Partidul
Democrat din
Moldova**

Orașul ȘTEFAN VODĂ

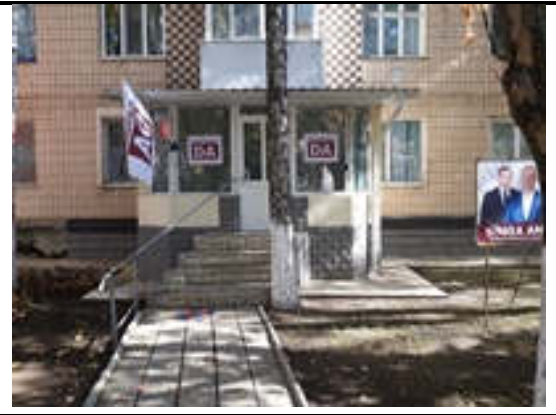
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

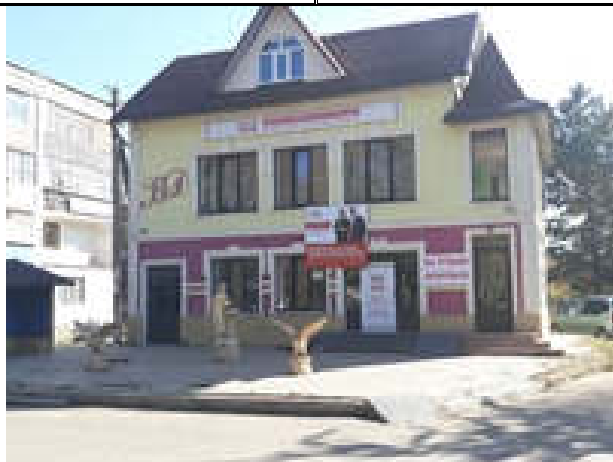
Partidul Popular din Republica Moldova

Partidul Politic „Partidul Nostru”

Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”

Partidul Politic „ȘOR”

Orașul IALOVENI

		
<p>Partidul Socialiștilor din Republica Moldova</p>	<p>Partidul Democrat din Moldova</p>	
		
<p>Partidul Politic „ȘOR”</p>	<p>Partidul Politic „Partidul Uniunii Naționale”</p>	<p>Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS”</p>
		
<p>Partidul Liberal Democrat din Moldova</p>	<p>Partidul Comuniștilor din Republica Moldova</p>	

Orașul CANTEMIR

	
<p>Partidul Democrat din Moldova</p>	<p>Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS”</p>
	
<p>Partidul Politic „Partidul Nostru”</p>	<p>Partidul Politic „ȘOR”</p>
	
<p>Partidul Socialiștilor din Republica Moldova</p>	

Orașul CĂUȘENI

		
<p>Partidul Democrat din Moldova (trepte – 4, lățime ușă – 80 cm)</p>	<p>Partidul Politic „ȘOR” (la etaj, trepte – 23, lățime ușă – 80 cm)</p>	
		
<p>Partidul Liberal Democrat din Moldova (trepte –3, lățime ușă – 77 cm)</p>	<p>Partidul Politic „Partidul Nostru” (la etaj, trepte – 21, lățime ușă – 77 cm)</p>	
		
<p>Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (fără trepte, prag 5 cm, lățime ușă – 90 cm)</p>	<p>Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” (la etaj, trepte 21, lățime ușă – 1 m)</p>	<p>Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS” (trepte –3, lățime ușă – 72 cm)</p>

Orașul FĂLEȘTI

Orașul LEOVA

Orașul NISPORENI

Partidul Democrat din Moldova

**Partidul Socialist din Republica
Moldova**

Partidul Acțiune și Solidaritate

**Partidul Politic „Platforma
Demnitate și Adevăr”**

Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”

Orașul OCNIȚA

Partidul Democrat din Moldova

Blocul Politic „ȘOR”

**Partidul Comuniștilor
din Republica Moldova**

**Partidul Politic
„Platforma Demnitate
și Adevăr”**

**Partidul Socialiștilor
din Republica
Moldova**

Orașul CĂLĂRAȘI

Orașul CIMIȘLIA

Orașul EDINEȚ

Partidul Democrat din Moldova

Partidul Liberal Democrat din Moldova

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova

Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Orașul ORHEI

Partidul Democrat din Moldova

Partidul Politic „Voința Poporului”

Partidul Liberal Democrat din Moldova

Partidul Liberal

Partidul Oamenilor Muncii

Partidul Liberal Reformator

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Partidul Politic „Partidul Nostru”

Partidul Politic „SOR”

Orașul VULCĂNEȘTI

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Orașul COMRAT

Partidul Politic „ȘOR”

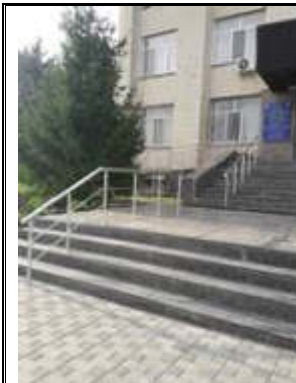
Partidul Democrat din Moldova

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Orașul CEADÎR LUNGA

Partidul Socialist din Republica Moldova (clădirea Primăriei, etaj 3)

Partidul Politic „ȘOR”

Orașul UNGHENI

Partidul Democrat din Moldova

**Blocul electoral „ACUM
Platforma DA și PAS”**

Partidul Acțiune și Solidaritate

Orașul SOROCA

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Municipiul CHIȘINĂU

Partidul Democrat din Moldova

**Partidul Comuniștilor din
Republica Moldova**

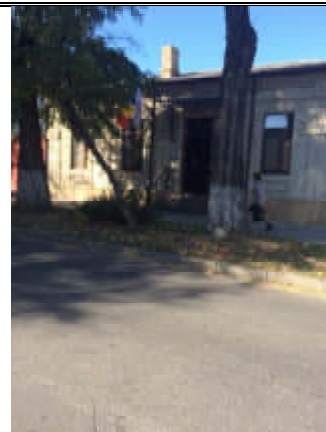
Partidul Liberal

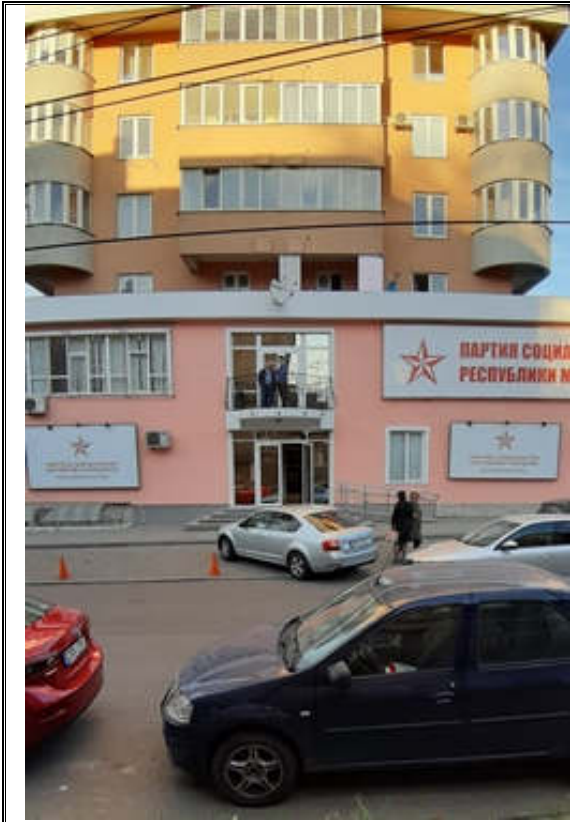
Partidul Politic „Partidul Nostru”

Partidul Popular Românesc

**Partidul Politic „Partidul Unității
Naționale”**

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova

Partidul Politic Noua Opțiune Istorică (str. Kogălniceanu, 52)

Partidul Acțiune și Solidaritate

Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova (str. Teatrului, 15)

Partidul Politic Partidul Progresist din Moldova
(Hotel Le Roi. Str. Sfatul Țării, 29)

Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Nadejda”
(str. Vasile Alecsandri, 97, lit. A)

Mișcarea social-politică „Forța Noului”
(str. Bernardazzi, 64)

ANEXA 8. Informații privind numărul de beneficiari de pensii, pentru persoanele cu dizabilități și numărul de beneficiari de alocații sociale, pentru persoanele cu dizabilități (situația la 1 octombrie 2019)

Informații privind numărul de beneficiari de pensii, pentru persoanele cu dizabilități pe Republica Moldova la situația de 01.10.2019

Localități	Inclusiv																																			
	TOTAL persoane cu dizabilități		pensionari de dizabilitate în urma unei boli obținute							pensionari de dizabilitate în urma unui accident de muncă						pensionari de dizabilitate în urma unei boli profesionale						pensionari de dizabilitate - participanți la lichidarea avariei de la Cernobil				pensionari de dizabilitate din rindul militarilor					persoane cu dizabilități după vîrstă					pers. care locuiesc în localități rurale
	Total	femei	inclusiv							inclusiv						inclusiv				inclusiv					Total											
			sever	accentuată	medie	sever	accentuată	medie	sever	accentuată	medie	sever	accentuată	medie	sever	accentuată	medie	sever	accentuată	medie	16-29	30-54	55-64	peste 65												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30							
Oficiul central ONAS (transferați peste hotare)	55	29	26	55	3	33	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
mun. Chișinău	21027	11029	9999	20000	2610	12151	4299	367	43	308	116	9	1	7	1	320	117	391	25	131	15	97	19	21027	209	7947	8615	5156	2291							
Arlanda																																				
1 sect. Centru	1725	1426	1809	2609	441	2163	316	37	9	21	13	2	0	2	9	73	25	48	0	14	3	11	0	2735	33	915	1028	739	17							
2 sect. Bîcîrni	4432	2318	2114	4305	814	3491	896	85	10	49	26	1	0	3	0	114	21	91	2	25	2	19	4	4432	36	1364	1816	1215	635							
3 sect. Buiucani	4383	2230	2053	4678	467	3707	504	68	8	40	20	2	0	1	1	103	18	82	1	32	5	22	3	4383	37	1429	1805	1017	462							
4 sect. Botanica	5486	2957	2529	5172	607	3461	1304	86	9	47	30	0	0	0	0	107	17	87	1	21	0	17	4	5486	66	1919	2193	1309	491							
5 sect. Cocoruz	4091	2097	1994	3836	481	3425	930	92	13	51	27	2	1	1	0	123	38	85	1	39	5	28	6	4091	42	1400	1774	875	586							
6 Bîrji	2932	1396	1536	2967	272	1845	719	59	3	37	29	2	0	0	0	1	1	20	1	19	8	34	3	2932	27	906	1274	725	227							
7 Pîlășești	1681	788	893	1589	142	964	483	42	5	21	22	0	0	0	0	29	1	28	0	12	1	10	4	1681	13	580	705	393	1255							
8 Ghilești	2662	1319	1343	2565	231	1669	725	54	3	45	18	4	0	2	2	32	2	29	1	24	0	10	4	2662	29	858	1048	899	3394							
9 Rîșcani	4343	2254	2087	4216	475	3741	1020	67	4	45	24	3	0	0	0	46	4	38	4	20	5	7	8	4343	38	1458	1948	1099	2201							
10 Căruș	3212	1462	1750	3081	388	1604	1091	67	8	24	21	3	0	0	0	3	4	5	0	9	0	7	2	3212	10	552	811	281	1497							
11 Cămin	1854	702	854	1606	179	880	538	34	6	11	15	0	0	0	0	5	0	5	0	9	0	7	2	1854	10	552	811	281	1497							
12 Căminii	2603	1262	1573	2719	293	1725	703	36	5	20	19	5	0	0	0	1	19	1	18	0	23	2	16	4	2603	27	873	1408	718	2672						
14 Anenii Noi	3027	1564	1463	2933	285	1984	662	45	3	25	17	0	0	0	0	27	3	23	1	18	1	12	3	3027	28	873	1408	718	2672							
15 Căminii	2749	1417	1332	2658	317	1842	759	45	1	21	23	1	0	0	0	28	2	26	0	21	5	13	3	2749	23	729	1258	740	2390							
16 Căminii	1511	788	723	1443	164	1053	226	19	2	12	5	0	0	0	0	24	2	19	3	13	2	7	4	1511	13	390	600	448	1454							
17 Căminii	3396	1612	1784	3321	343	2167	811	37	4	19	14	1	0	1	0	50	2	48	0	24	6	17	1	3396	26	1322	1890	1283	3184							
18 Căminii	4521	2454	2067	4387	439	3541	667	58	4	35	19	2	0	1	0	38	2	25	1	16	0	14	2	4521	13	894	1455	1073	2747							
19 Căminii	3433	1835	1598	3308	313	2509	496	78	9	39	30	3	2	1	0	38	2	25	1	16	0	14	2	3433	13	894	1455	1073	2747							
20 Căminii	1810	931	879	1740	173	1209	364	35	1	14	10	1	0	0	0	15	1	14	0	6	0	4	2	1810	7	525	700	578	1347							
21 Căminii	2114	1138	964	2071	183	1494	394	22	1	14	7	0	0	0	0	15	1	14	0	20	2	15	8	2114	9	620	861	618	1618							
22 Căminii	3033	1418	1615	2948	355	1713	882	35	3	13	17	0	0	0	0	19	0	19	0	2	2	1	0	3033	25	935	1322	711	2625							
23 Căminii	987	495	502	991	106	881	250	15	8	7	5	0	0	0	0	19	0	19	0	2	2	1	0	987	5	315	466	211	607							
24 Căminii	1589	739	830	1514	209	898	407	43	4	22	17	2	0	1	0	20	1	19	0	10	2	3	1	1589	19	450	708	412	1081							
25 Căminii	1372	582	740	1259	149	749	361	23	2	13	18	0	0	0	0	16	2	14	0	14	1	7	6	1372	6	419	639	258	719							
26 Căminii	4199	2092	2187	4054	389	2961	1304	76	6	41	29	0	0	0	0	40	1	39	0	25	1	16	12	4199	32	1290	1942	950	2965							
27 Căminii	2798	1377	1426	2752	219	2122	811	17	3	8	6	0	0	0	0	15	1	13	1	14	0	10	4	2798	19	1019	1330	430	1957							
28 Căminii	4516	2399	2117	4440	236	3830	294	31	2	17	12	0	0	1	0	14	2	12	0	11	1	7	3	4516	32	1105	1648	664	3012							
29 Căminii	3449	1736	1713	3357	329	2166	862	43	3	21	18	3	1	0	0	1	45	1	43	1	21	4	7	10	3449	19	764	1006	552	1642						
30 Căminii	2421	1056	1203	2201	225	1308	668	53	5	23	25	1	0	0	0	1	33	6	20	1	7	0	4	3	2421	14	655	989	629	1789						
31 Căminii	2267	1127	1160	2195	187	1339	669	51	8	23	25	1	0	0	0	1	33	6	20	1	7	0	4	3	2267	9	745	867	457	1035						
32 Căminii	2073	1031	1042	2060	142	1302	556	39	0	17	17	1	0	0	0	1	35	1	34	0	8	0	5	2	2073	6	245	367	211	2565						
33 Căminii	3769	1864	1905	3660	363	2124	1073	79	3	40	36	2	0	1	1	101	15	89	1	27	1	21	5	3769	36	1192	1636	900	2256							
34 Căminii	2962	1427	1540	2885	280	1986	610	36	1	22	13	0	0	0	0	27	9	19	0	19	0	17	2	2962	31	831	1355	750	1859							
35 Căminii	1816	822	994	1713	198	960	546	48	1	27	20	1	0	0	0	1	28	5	27	0	26	1	11	8	1816	13	320	809	468	1359						
36 Căminii	4299	2131	2078	4107	356	2713	1073	53	5	31	25	1	0	0	0	1	28	5	27	0	26	1	11	8	4299	51	1279	1756	1123	2858						
37 Căminii	3439	1756	1683	3291	336	2064	847	77	11	51	15	1	0	0	0	1	46	6	40	0	22	0	16	6	3439	31	1115	1478	815	2595						
38 Căminii	3816	1962	1854	3685	262	2379	1038	77	9	38	30	1	0	0	0	1	44	8	36	0	12	0	5	7	3816	33	1139	1727	897	2584						
UTA Gagauzia	8858	4591	4262	8646	862	6100	1869	98	13	58	27	24	2	19	3	69	10	59	0	27	1	39	6	8858	60	2613	4176	1906	4984							
incalculabil																																				
39 Căminii	5375	1718	1607	3243	272	2329	644	44	5	31	8	3	0	1	0	23	8	15	0	10	1	8	1	5375	30	967	1538	789	1977							
40 Căminii	4673	2108	2165	4558	305	3245	1009	42	6	24	12	21	3	16	3	38	2	36	0	13	0	11	2	4673	28	1429	2320	896	3204							
41 Căminii	840	349	495	834	84	536	216																													

Informație privind numărul de beneficiari de alocații sociale, peștr persoanele cu dizabilități pe Republica Moldova la situația de 01.10.2019

Localități	beneficiari de alocații sociale de stat																						
	TOTAL persoane cu dizabilități			persoane cu dizabilități				persoane cu dizabilități din copilărie				copii cu dizabilități în vîrstă de pîcî la 18 ani				persoane cu dizabilități după vîrstă					pers. care locuiesc în localități rurale		
	Total	inclusiv		Total	inclusiv			Total	inclusiv			Total	inclusiv				Total						
		femei	bărbați		severă	accentuată	medie		severă	accentuată	medie		0-15	16-29	30-54	55-64		65 și peste					
1	2	3	4	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
Oficiul central CNAS (transferenți peste hotare)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mun. Chișinău	7134	2824	4310	1717	240	969	508	1310	1096	1488	726	2107	1197	680	230	7134	1842	1628	2377	249	38	894	
inclusiv:																							
1 sect. Centru	925	360	565	233	35	129	69	398	125	189	84	294	182	89	23	925	258	205	423	31	9	12	
2 sect. Rîșcani	1550	634	916	348	58	199	91	770	254	362	154	432	254	131	47	1550	375	330	777	60	8	280	
3 sect. Botanica	1400	570	830	238	48	197	93	858	221	288	149	404	229	127	48	1400	353	349	637	53	8	165	
4 sect. Botanica	1891	732	1159	490	55	264	171	821	266	379	176	580	304	208	88	1891	501	441	872	69	8	184	
5 sect. Ciocana	1368	528	840	308	44	180	84	663	230	270	163	397	228	125	44	1368	355	303	668	26	5	253	
6 Bălți	1704	696	1008	491	57	291	143	829	274	409	137	593	390	135	68	1704	332	354	884	99	35	65	
7 Fălești	1438	571	865	356	52	173	131	784	192	418	174	296	137	95	64	1438	240	337	755	87	17	1202	
8 Glădeni	886	355	531	223	28	103	92	484	128	249	107	179	79	57	43	886	157	217	437	61	14	713	
9 Rîșcani	1035	428	607	240	24	125	81	696	163	315	124	199	83	34	43	1035	166	371	523	55	20	777	
10 Slăvești	1724	631	1093	471	46	248	129	883	227	445	215	368	183	138	67	1724	299	480	835	107	22	1410	
11 Cahul	1529	597	932	292	30	139	123	895	229	442	224	342	150	121	71	1529	293	405	731	81	19	1169	
12 Cantemir	958	402	556	186	17	99	70	585	162	394	123	187	78	69	40	958	158	249	492	52	7	898	
13 Ialoveni	1572	623	949	334	54	163	117	893	241	455	187	345	157	131	57	1572	298	371	803	81	21	1328	
14 Avenii Noi	1254	550	704	284	46	173	165	637	195	317	125	235	110	79	46	1254	204	258	528	64	17	974	
15 Cruleni	1091	467	624	225	21	114	80	601	170	298	133	265	113	87	65	1091	225	267	538	64	17	874	
16 Dubăsari	646	263	383	146	27	80	39	409	114	237	55	91	35	42	14	646	78	126	365	50	27	630	
17 Strășeni	1855	670	985	421	56	231	134	880	263	430	187	354	136	141	77	1855	297	403	856	96	23	1357	
18 Ecleni	1219	499	720	315	48	161	106	656	203	348	105	248	114	79	55	1219	202	326	588	78	29	834	
19 Bălcani	1054	410	644	234	39	110	94	621	204	340	77	199	87	73	39	1054	168	267	510	82	14	525	
20 Dondușeni	662	295	367	182	16	93	73	332	78	196	58	148	64	51	33	662	116	153	337	42	14	425	
21 Onița	908	402	506	283	36	148	99	448	148	233	67	177	71	65	41	908	142	199	448	90	29	576	
22 Hîncești	1886	738	1148	406	48	203	155	1079	324	508	247	401	153	156	82	1886	320	435	999	113	19	1650	
23 Basarabesca	428	170	258	87	6	44	27	245	81	116	56	84	38	31	15	428	71	107	221	24	3	246	
24 Cimigăla	748	308	440	129	21	61	47	496	134	248	110	123	51	51	21	748	99	181	488	39	14	562	
25 Leova	806	354	452	171	24	77	70	476	128	251	57	159	74	55	30	806	144	178	444	32	8	573	
26 Orhei	2140	849	1291	489	53	239	197	1207	330	574	303	444	172	167	105	2140	364	499	1175	110	42	1653	
27 Râșna	927	382	545	295	32	172	91	435	126	222	87	197	80	66	51	927	159	231	478	44	15	754	
28 Seldănești	1190	462	728	398	32	245	121	984	153	353	128	208	71	91	46	1190	170	288	648	62	22	962	
29 Yelenești	1479	578	901	326	35	163	138	855	208	456	191	288	103	116	69	1479	233	400	758	67	11	1318	
30 Cusenii	1312	576	736	324	48	159	120	697	194	351	152	288	108	107	73	1312	243	278	719	52	20	1007	
31 Ștefan Vodă	1043	432	611	205	23	107	79	601	171	310	112	231	95	91	45	1043	196	264	534	35	14	874	
32 Taraclia	686	299	387	148	15	88	65	374	95	197	82	164	74	54	36	686	133	204	339	27	3	360	
33 Ungheni	1957	729	1228	443	56	203	184	1102	265	553	234	412	156	157	99	1957	338	467	1091	95	26	1484	
34 Căbrăși	1430	585	845	382	43	204	135	818	251	431	136	230	195	84	41	1430	180	383	754	92	21	1175	
35 Aștepreni	1033	391	642	255	35	121	99	616	172	310	134	167	66	66	30	1033	119	234	585	73	22	863	
36 Soroca	2027	878	1149	518	51	285	182	1159	371	624	144	350	156	114	80	2027	284	431	1041	200	71	1480	
37 Grozdia	1269	540	729	304	42	147	115	685	173	387	125	271	103	105	63	1269	223	304	628	76	21	1003	
38 Florești	1373	575	798	329	37	218	144	670	118	384	148	304	114	118	72	1373	280	298	704	86	25	1062	
UTA Gălbuzia	2951	1164	1787	749	77	355	317	1563	375	856	328	638	266	216	157	2951	551	764	1480	133	23	1890	
inclusiv:																							
39 Comrat	1231	491	740	302	26	146	130	609	188	341	140	260	119	84	57	1231	227	326	610	58	10	770	
40 Gadiu Lunga	1411	548	863	372	36	171	165	717	153	413	151	322	128	109	85	1411	278	360	704	57	12	969	
41 Vălcinești	309	125	184	75	15	38	22	177	38	102	37	57	19	23	15	309	46	78	166	18	1	151	
TOTAL	51143	20693	30450	12537	1506	6493	4540	27518	7712	14070	5736	11088	4948	3962	2178	51143	8304	12267	26804	2813	755	34200	

ANEXA 9. Răspunsul Consiliul Audiovizualului (4.11.2019)

CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, Chișinău, str. V. Părcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD 2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

Nr. 821 din 04.11. 2019

I.a.nr. 001 din 25 octombrie 2019

D-lui Victor Koroli,
Director executiv „Alianța INFONEI”
(MD - 5401, or. Rezina, str. Pații nr.61)

Stimate domnule Director,

Prin prezenta, Vă aducem la cunoștință că Consiliul Audiovizualului a recepționat demersul Dvs. nr. 001 din 25 octombrie 2019, cu privire la nerespectarea prevederilor deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, de către unii furnizori de servicii media „Prima, Canal 2, CTC Mega și Familia Dumashniy” (cu referire la postul de televiziune „Canal 1” menționat în demersul Dvs., vă informăm că în lista posturilor de televiziune aflate sub jurisdicția Republicii Moldova nu există un astfel de post).

Cu referire la solicitarea Dvs., vă comunicăm că accesul persoanelor cu deficiențe de auz sau vâz la serviciile de programe audiovizuale reprezintă un imperativ în activitatea Consiliului Audiovizualului, de rând cu multe alte obiective ce țin de protecția consumatorului de programe și asigurarea egalității de șanse a tuturor categoriilor de cetățeni, care sânt realizate prin prisma legislației audiovizuale în vigoare și actelor normative emise în acest sens.

În vederea asigurării accesului la serviciile mass-media audiovizuale ale persoanelor cu deficiențe de auz sau vâz, Consiliul Audiovizualului a colaborat și rămâne deschis colaborării, atât cu Asociația surzilor din Republica Moldova, cât și cu orice alte organizații sau instituții care manifestă interes și sunt gata să se implice în soluționarea acestor probleme.

Astfel, Vă comunicăm că în perioada 2018 - 2019, Consiliul Audiovizualului a efectuat mai multe monitorizări atât tematic, cât urmare a sesizărilor parvenite, cu privire la respectarea prevederilor Deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017 de către unii furnizori de servicii media:

- **Decizia CCA nr. 1/1 din 11 ianuarie 2018, Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării la capitolul respectării Deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, prin care au fost supuse monitorizării 30 de furnizori de servicii media:** „Moldova-1”, „Prima”, „Canal 2”, „Canal 5”, „CTC Mega”, „Euro TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „Publika TV”, „N 4”, „TVC 21”, „Noris”, „Accent TV”, „Orhei TV”, „ITV”, „Ren Moldova”, „RTR Moldova”, „Exclusiv TV”, „Bravo”, „NTV Moldova”, „Impact TV”, „TV Elita”, „SOR-TV”, „Studio-L”, „TV Drochia”, „TV-Prima”, „Media TV”, „TV-Găgăuzia” și „Canal Regional”.
- **Decizia nr. 8/42 din 26 martie 2019, Cu privire la examinarea cererii dnei Margarita Povețoia, frn. din 02.03.2018, prin care Consiliul Coordonator al Audiovizualului a sancționat cu amendă în valoare de 5000 de lei „TELEPROJECT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Ren Moldova”, pentru că nu a asigurat în cadrul buletinului de știri interpretarea în limbajul mimico-gestual a cel puțin 20 de minute din timpul zilnic de emisie”.**
- **Decizia nr. 13/81 din 07 mai 2018, Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primărilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pentru perioada 20-29 aprilie 2018**
- **Decizia nr. 24/160 din 28 septembrie 2018, Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „Ren Moldova”.**

1 din 2

- **Decizia nr. 17/104 din 08 iunie 2018, Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 23.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pentru perioadele: 10-20 mai 2018 și 31 mai – 03 iunie 2018, prin care posturile de televiziune „Jurnal TV” și „Ren Moldova” au fost sancționate cu 10 000 de lei pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie - nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017,**
- **Decizia nr. 14/85 din 17 mai 2018, Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 23.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pentru perioada 30 aprilie – 09 mai 2018, prin care posturile de televiziune Jurnal TV și NTV Moldova au fost sancționate cu amendă în mărime de 5000 de lei și „Ren Moldova” cu 7 500 de lei pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017.**

Întotdeauna, ținem să menționăm că Consiliul Audiovizualului monitorizează în permanență modul de respectare a accesului la informație a persoanelor cu deficiențe de auz, în special pe perioada campaniilor electorale. Ca și în cazul campaniilor anterioare, în campania electorală la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominate nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 (03 noiembrie 2019 – Turul II), Consiliul Audiovizualului a monitorizat furnizorii de servicii media naționali: „Prime”, „Canal 2”, „Moldova - 1” și „Moldova - 2” la capitolul respectării prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale *Protecția persoanelor cu dizabilități*.

Astfel, în perioada 20 septembrie - 03 noiembrie 2019, Consiliul Audiovizualului a atestat că posturile de televiziune „Prime” și „Canal 2”, începând cu data de 14 noiembrie 2019, nu au asigurat accesul zilnic a persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul unui buletin informativ. Prin **Decizia nr. 54/179 din 31 octombrie 2019**, Consiliul Audiovizualului a aplicat avertizare publică „Prime” și „Canal 2” pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: „*În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin tărărire sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie*”.

Subsecvent, Vă informăm că rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „C1C Mega” și „Familia Domashniy”, menționate de asemenea, în demersul Dvs., vor fi examinate în cadrul ședințe publice a Consiliului Audiovizualului din 15 noiembrie 2019, ora 11:00 (nuș. Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46, etaj 2, sala de ședințe).

Cu respect,

Dragoș VICOL

PREȘEDINTE

**ANEXA 10. Răspunsul Primăriei Duruitoarea Nouă (raionul Rîșcani)
(29.10.2019)**

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL RÎȘCANI
CONSILIUL COMUNAL
DURUITOAREA NOUĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РЫШКАНСКИЙ Р-ОН
СЕЛЬСКИЙ СОВЕТ
НОВЫЕ ДУРУИТОРЫ

MD.5619,r.Rîșcani,com.Duruitoarea Nouă
Tel.025692416,email:primaria.duruitoareanoua@mail.ru

Nr.48
Din 29 octombrie 2019

Primăria comunei Duruitoarea Nouă, raionul Rîșcani Vă aduce la cunoștință că pe teritoriul primăriei nu sînt persoane cu dezabilități care necesită deplasarea în scaun cu roțile.

Acces la informații de interes public

<i>Nr. d/o</i>	<i>Primăria</i>	<i>Numărul total de clădiri de menire publică</i>	<i>Resursele financiare planificate pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate în clădirile de menire publică</i>	<i>Lista clădirilor publice accesibilizate în anul 2018 - 2019</i>
1	Duruitoarea Nouă	6	-	-

Primar interimar

Beschieru Adriana

29.10.2019, 10:48
prin e-mail: primaria.duruitoareanoua@mail.ru

**ANEXA 11. Răspunsul Primăriei Pociumbeni (raionul Rîșcani)
(30.10.2019)**

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL RÎȘCANI
PRIMĂRIA COMUNEI
POCIUMBENI

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РЫШКАНСКИЙ РАЙОН
ПРИМАРИЯ
ПОЧУМБЕНЬ

E-mail: primariapociumbeni @ yahoo.com. Tel.: 0256-73-236, 238

*nr. 112
30.10.2019*

Prin prezenta , primăria comunei Pociumbeni raionul Rîșcani, Vă expediază informația solicitată privind accesul la informații de interes public pentru persoanele cu dizabilități.

În comună sunt 2 sate: Pociumbeni și Druța.

Copii cu dizabilități: grad sever - până la 18 ani – 2 , 1- genul feminin, 1 genul masculin.

Persoane adulte – după 18 ani –grad sever 7 : 1- genul feminin , 6 - genul masculin.

Acces la informații de interes public

Nr. d/o	Primăria	Numărul total de clădiri de menire publică	Resursele financiare planificate pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate în clădirile de menire publică	Lista clădirilor publice accesibilizate în anul 2018 - 2019
1	Pociumbeni	3	2019- planificat – suma de 10.000 lei	Casa de cultură Pociumbeni (în care este amplasat oficiul poștal și oficiul medical)

Măsurile întreprinse de BESV pentru persoanele în vârstă și cu dizabilități au fost: votarea cu urna mobilă în baza cererilor depuse.

Cu respect

Primar interimar

Maria Baibarac

30.10.2019, 08:09

prin e-mail: maria.baibarac@mail.ru

ANEXA 12. Răspunsul Primăriei municipiului Strășeni (30.10.2019)

Prin prezenta, în temeiul Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, Autoritatea Publică Locală de nivelul I din municipiului Strășeni, vă oferă următoarele informații de interes public:

1. Numărul persoanelor cu dizabilități (date dezagregate pe sexe, mediul urban / rural și tip de dizabilitate) în arealul geografic administrat?

În municipiul Strășeni (orașul Strășeni și satul Făgureni), numărul persoanelor cu dizabilități, este următorul:

Total - 752 persoane

Femei - 301 persoane

Bărbați - 451 persoane

Din numărul total, cu grad de dizabilitate:

Mediu - 149 persoane

Accentuat - 519 persoane

Sever - 84 persoane

2. La nivel local/raional există strategii / planuri locale privind implementarea Programului național de incluziune social a persoanelor cu dizabilități (PNISAPD) pentru anii 2017-2022 (HG 723 din 08.09.2019)?

La nivel local, este elaborată Strategia de dezvoltare socio-economică a municipiului Strășeni pentru perioada 2019-2025, în Direcția Strategică 3: Îmbunătățirea calității serviciilor publice și sociale.

<http://www.straseni.md/pentru-consultare-strategia-de-dezvoltare-socio-economica-a-municipiului-straseni-pentru-perioada-2019-2025/>

3. Ce resurse financiare au fost planificate pentru asigurarea condițiilor de accesibilitate în clădirile de menire publică din raion?

La necesitate, Autoritatea Publică Locală de nivelul I din municipiul Strășeni, alocă surse financiare pentru asigurarea realizării incluziunii sociale.

4. Numărul total de clădiri de menire publică pe teritoriul raionului?

În gestiunea Autorității publice locale de nivelul I, sunt 12 clădiri de menire publică:

Primăria

2 licee

1 gimnaziu

6 grădinițe

1 Școala de Arte

1 Căminul Cultural Făgureni

5. Lista clădirilor de menire publică care au fost accesibilizate în anul 2018, 2019 (2% conform PNISAPD)?

În perioada 2017-2018, au fost executate lucrările de reabilitare a Gimnaziului ”M. Viteazul” din cadrul proiectului: ” Încadrarea persoanelor cu dizabilități în școlile generale, cofinanțat de FISM

În anul 2019, au fost inițiate lucrări de reconstrucție capitală a edificiului IP Liceul Teoretic ”M. Eminescu” în cadrul proiectului ”Reforma Învățământului din Moldova”

6. Ce măsuri au fost întreprinse pentru realizarea condițiilor de accesibilitate a BESV?

Din 8 BESV, 6 BESV dispun de condiții de acces pentru persoane cu dizabilități

30.10.2019, 16:06

prin e-mail: epereu@yahoo.com

ANEXA 13. Răspunsul Consiliului Raional Sîngerei (31.10.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul raional Sîngerei
Președintele raionului Sîngerei

Republic of Moldova, District Council Sîngerei, President of the district Sîngerei

MD-6201, Republica Moldova, orașul Sîngerei, str. Independenței, 111, Tel. 0 (262) 2-20-58, Fax: 2-63-53
E_mail: consiliul_raional_singerei@yahoo.com www.singerei.md

Nr. 02/1-23/472
din 31 octombrie 2019

la Nr. 021
din 25.10.2019

Directorului Executiv
Alianța INFONET
dlul Victor Krolî

La solicitarea Dvoastră a informației de interes public privind incluziunea persoanelor cu dizabilități, Consiliul raional Vă comunică următoarele :

1. Clădiri de menire publică (total pe raion), inclusiv :
 - a) Instituții educaționale 91, inclusiv :
 - licee 7
 - gimnazii 31
 - școli primare 2
 - altele 6
 - grădinițe de copii 46
 - b) Instituții domeniul culturii
 - case de cultură 46
 - biblioteci 47, inclusiv :
 - în clădiri separate 7
 - c) instituții domeniul sănătății 65
 - d) oficii postale 35
 - e) Instituții domeniul administrației publice 27
2. La evidența DAȘPF Sîngerei sunt 5850 persoane cu dizabilități, după cum urmează :
 - * grad sever de dizabilitate 828 (249 persoane cu dizabilitate locomotorie)
310 femei, 516 bărbați
 - * grad accentuat de dizabilitate 3556 (292 persoane cu dizabilitate locomotorie)
1761 femei, 1795 bărbați
 - * grad mediu de dizabilitate 1104 (34 persoane cu dizabilitate locomotorie)
564 femei, 540 bărbați
 - * copii cu dizabilități pînă la 18 ani 362 persoane
174 fete, 188 băieți

La nivel de raion sunt dezvoltate următoarele servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități în vederea dezinstituționalizării și/sau prevenirii instituționalizării acestora în instituții rezidențiale, asigurarea vieții independente în comunitate, după cum urmează :

- Centrul de plasament pentru persoane în vîrstă și cu dizabilități „Agape”
- Azilul pentru persoane în vîrstă și cu dizabilități „Sf. Gheorghe”
- Serviciul Îngrijire Socială la domiciliu
- Serviciul Asistență Personală
- Serviciul Echipa mobilă
- Centrul de zi pentru copii cu dizabilități „Luminița”

Pe parcursul anilor 2018 – 2019 au fost accesibilizate 29 clădiri de menire publică, și anume :

- ^ Primăria Rădoia
 - Clădirea Primăriei

- Centrul de Sănătate
- Oficiul poștal
- Liceul Teoretic „I.Creangă”
- Grădinița de copii
- ^ Primăria Pepeni
 - Clădirea Primăriei
 - Centrul de Sănătate
 - Farmacia „Evelina farm”
 - Liceul Teoretic „A.Agapie”
 - Grădinița de copii „Prichindel”
 - Grădinița de copii „Andrieș”
 - Filiala grădiniței de copii „Andrieș”
 - Casa de cultură
 - Magazinul Alimentar
- ^ Primăria Dobrogea Veche
 - Clădirea Primăriei
- ^ Primăria Chiscăreni
 - Centrul de Sănătate
- ^ Primăria Tambula
 - Gimnaziul din s. Țambula
 - Grădinița de copii
- ^ Primăria Izvoare
 - Casa de cultură
- ^ Primăria Bilicenii Vechi
 - Clădirea Primăriei
 - Centrul de Sănătate
 - Casa de cultură
- ^ Primăria or. Sîngerei
 - Clădirea Consiliului raional , a. 2017 31472 lei
 - Casa raională de cultură , a. 2019 27000 lei
 - Farmacia „Familia”
 - Centrul Multifuncțional Sîngerei
 - Centrul comercial „Linella”
 - Postul nr. 1 al Inspectoratului de Poliție Sîngerei
 - Centrul comercial „Real Marchet”

3. În raionul Sîngerei , prin Decizia Consiliului raional № 8/13 din 17.12.2015 a fost aprobat Planul strategic de dezvoltare a educației incluzive în raionul Sîngerei pentru anii 2015-2020 (decizia plasată pe site-ul CR www.singerei.md , compartimentul “Transparența decizională”).

Alte programe sau planuri rationally/locale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nu au fost elaborate.

4. În scopul îndeplinirii prevederilor pct. 34 – 42 a Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017 – 2022 (HG nr. 723 din 08.09.2019) , în toate localitățile raionului , la stabilirea locurilor BESV , pentru petrecerea alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 , s-a pus drept sarcină primordială asigurarea dreptului la vot a persoanelor cu dizabilități , prin accesibilitatea acestora la intrare în interiorul secțiilor de votare.

Președinte
Grigore CORCODEL

Ex. Vitalie Tabarcea , tel. /262/ 26930

31.10.2019, 08:43

prin e-mail: consiliul_raional_singerei@yahoo.com

ANEXA 14. Răspunsul Primăriei orașului Fălești (31.10.2019)

Alianța INFONET

or.Rezina,str.Păcii,61

Prin prezenta, la demersul nr.021 din 25.10.2019 Vă prezentăm informația solicitată cu privire la numărul persoanelor cu dizabilități din or.Fălești, disponibilă la moment, după cum urmează:

1. Numărul total al persoanelor adulte cu dizabilități - 754 ,dintre care:
 - cu grad sever - 80 pers.
 - cu grad accentuat - 534 pers.
 - cu grad mediu - 1340 pers.

Inclusiv:

afecțiuni generale:

- grad sever - 28 pers.,
- grad accentuat - 385 pers.,
- grad mediu - 24 pers.

accidente de muncă:

- grad sever – 20 pers.,
- grad accentuat – 71 pers.,
- grad mediu - 40 pers.

din copilărie după 18 ani:

- grad sever - 14 pers.,
- grad accentuat – 38 pers.,
- grad mediu - 50 pers.

Persoane cu dizabilități

- locomotorii -72 (40 bărbați,32 femei);
- cu deficiențe de auz(surdo-muți) - 5 (3 bărbați și 2 femei);
- cu deficiențe de vâz(orbi)-53 (30 bărbați și 20 femei);
- cu mai multe tipuri de dizabilități - 407;
- social vulnerabile - 181(63 bărbați și 118 femei);
- ce beneficiază de cărucior -15(7 bărbați și 8 femei);
- ce necesită cărucior - 4(2 bărbați și 2 femei);
- ce beneficiază de asistență personală – 3(1 bărbat și 2 femei);
- bolnave de tuberculoză - 14(9 bărbați și 5 femei).

2. Pentru accesul persoanelor cu dizabilități la BESV sunt instalate rampe.

Secretarul primăriei Fălești E.Omelciuc

31.10.2019, 13:16

prin e-mail: eomelciuc@falesti.md

ANEXA 15. Răspunsul Primăriei oraşului Vulcăneşti (1.11.2019)**Информация для INFONET Alliance по Вулканештскому району:****Взрослое население:**

				I группа			II группа			III группа		
	Итого	м	ж	итого	м	ж	Итого	м	ж	Итого	м	ж
г. Вулканешты	867	474	393	109	63	46	487	266	221	271	145	126
с.Чишмикиой	260	152	108	30	20	10	160	91	69	70	41	29
с.Етулия	199	133	66	21	13	8	121	78	43	57	42	15
с.Карболия	25	18	7	3	2	1	15	13	2	7	3	4
Итого:	1351	777	574	163	98	65	783	448	335	405	231	174

Дети от 0 до 17 лет:

				I группа			II группа			III группа		
	Итого	м	ж	итого	м	ж	Итого	м	ж	Итого	м	ж
г. Вулканешты	55	35	20	18	12	6	21	12	9	16	11	5
с.Чишмикиой	8	3	5	3	0	3	2	0	2	3	3	0
с.Етулия	4	1	3	1	1	0	3	0	3	0	0	0
с.Карболия	1	0	1	--	-	-	-	-	-	1	-	1
Итого:	68	39	29	22	13	9	26	12	14	20	14	6

1.11.2019, 14:36

prin e-mail: cs.vulcanesti@ms.md

ANEXA 16. Răspunsul Consiliului Raional Rîșcani (1.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL RÎȘCANI
**PREȘEDINTELE
RAIONULUI RÎȘCANI**

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РЫШКАНСКИЙ РАЙОННЫЙ СОВЕТ
**ПРЕДСЕДАТЕЛЬ
РЫШКАНСКОГО РАЙОНА**

MD-5600, or. Rîșcani, str. Independenței 38
tel. (256) 2-20-58 fax (256) 2-20-58;
E-mail: consiliu@riscani.md

МД-5600, г. Рышкань, ул. Индепенденцей 38
тел (256) 2-20-58 факс (256) 2-20-58;
E-mail: consiliuz@riscani.md

Nr. 021-20-463 din 31.10.2019

La nr. 021 din 25.10.2019

Dlul Victor Koroli,
Director Executiv, Alianța INFONET

Prin prezenta, Aparatul Președintelui raionului Rîșcani, vă remite răspuns la informația solicitată.

- Numărul persoanelor cu dizabilități din raionul Rîșcani

<i>Numărul persoanelor adulte încadrate în grad Sever de dizabilitate</i>				<i>Numărul persoanelor adulte încadrate în grad Accentuat de dizabilitate</i>				<i>Numărul persoanelor adulte încadrate în grad Mediu de dizabilitate</i>			
<i>Urban</i>		<i>Rural</i>		<i>Urban</i>		<i>Rural</i>		<i>Urban</i>		<i>Rural</i>	
F	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F	B
50	55	139	224	196	220	856	841	63	46	367	340
Total		468		Total		2113		Total		816	

<i>Numărul copiilor încadrați în grad Sever de dizabilitate</i>				<i>Numărul copiilor încadrați în grad Accentuat de dizabilitate</i>				<i>Numărul copiilor încadrați în grad Mediu de dizabilitate</i>			
<i>Urban</i>		<i>Rural</i>		<i>Urban</i>		<i>Rural</i>		<i>Urban</i>		<i>Rural</i>	
F	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F	B
3	6	15	54	8	7	27	38	5	2	15	12
Total		78		Total		80		Total		34	

- La nivel raional exista un plan strategic de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități 2019 – 2023, care presupune un set de acțiuni multidimensionale în următoarele domenii: justiție, protecție socială, ocupare a forței de muncă, sănătate, educație, transporturi, drumuri, construcții, cultură, informare și comunicare, destinate persoanelor aflate în situație de marginalizare socială, pentru crearea și dezvoltarea oportunităților de asigurare a unui indice al calității vieții, echivalent comunității în care trăiesc.
- Numărul total de clădiri de menire publică pe teritoriul raionului – 218

- Lista clădirilor de menire publică care au fost accesibilizate în anul 2018, 2019:

<i>Nr. d/o</i>	<i>Localitatea</i>	<i>Clădiri publice accesibilizate în anul 2018 - 2019</i>
1	or. Rîșcani	Gimnaziul „Gh. Rîșcanu” Casa de Cultură Centrul Phoenix Grădinița creșă nr. 10 Spitalul Raional RAPO Centrul multifuncțional Renaștere
2	s. Borosenii Noi	Oficiul Medicilor de Familie
3	s. Mihăileni	Primăria Centrul de Sănătate Centrul Multifuncțional „D.Musteață” ÎM „Mihăileni Service” Liceul Teoretic „E.Coșeriu” Gimnaziul Mihăileni
4	s. Corlăteni	Primăria Casa de Cultură Liceul Teoretic Corlăteni Oficiul Poștal Centrul de Sănătate
5	or. Costești	Liceul Teoretic „S.Lucaci” Centrul de Sănătate Costești
6	s. Gălășeni	Primăria Punctul medical
7	s. Hiliuți	Oficiul Medicilor de Familie
8	s. Malinovscoe	OMF
9	s. Nihoreni	Liceul Teoretic „C.Popovici”
10	s. Pîrjota	Oficiul Medicilor de Familie Gimnaziul
11	s.Răcăria	Oficiul Medicilor de Familie
12	s. Văratice	Centrul de Sănătate Primăria
13	s. Pociumbeni	Casa de cultură
14	s. Aluniș	OMF

- Birourile Electorale ale Secțiilor de Votare din raion au fost dotate cu lupe, traforecte speciale pentru cei cu suferință oculară, cabine adaptate și urne mobile.

Membrii BESV, conform cererilor depuse, s-au deplasat la domiciliul persoanelor care au solicitat urna mobilă.

În cadrul secțiilor cu acces mai dificil a fost utilizată cabina adaptată când alegătorul vota la locul convenabil în prezența unor membri ai BESV și a observatorilor.

Președinte al raionului

Iurie Urzică

1.11.2019, 14:59

prin e-mail: hanganu_marianna@mail.ru

ANEXA 17. Răspunsul Consiliului Raional Strășeni (1.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL
STRĂȘENI
PREȘEDINTELE RAIONULUI

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РАЙОННЫЙ СОВЕТ
СТРЭШЕНЬ
ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РАЙОНА

MD-3701, or. Strășeni, str. M. Eminescu, 28
tel.: 237 23630
e-mail: consiliulraional@crstraseni.md
www.crstraseni.md

МД 3701, г. Стрэшень, ул. М. Еминеску, 28
тел.: 237 23630
e-mail: consiliulraional@crstraseni.md
www.crstraseni.md

nr. 581 din 01.11. 2019
la nr. 021 din 25 octombrie 2019

Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova

Prin prezenta, ca răspuns la solicitarea dumneavoastră privind accesul la informație, vă comunicăm următoarele:

- Numărul persoanelor cu dizabilități în arealul geografic administrat:
Numărul total al persoanelor cu dizabilități – 4239
Persoane cu dizabilități – 3359
Persoane cu dizabilitate din copilărie – 880 (copii cu vârsta 0-17 ani – 354)
din care:
Persoane cu grad de dizabilitate severă – 610
Persoane cu grad de dizabilitate accentuată – 2637
Persoane cu grad de dizabilitate medie – 992.

Persoane cu dizabilități care beneficiază de serviciile prestate de Direcția asistență socială și protecție a familiei:

Vârsta 0-17 ani			
Mediu rural	Mediu urban	Total	
226 persoane	53 persoane	279 persoane	
Vârsta peste 18 ani			
Gradul	Mediu rural	Mediu urban	Total
Dizabilitate severă	541 persoane	152 persoane	693 persoane
Dizabilitate accentuată	2371 persoane	626 persoane	2997 persoane

- La nivel raional există Strategia de dezvoltare integrată a raionului Strășeni pentru anii 2016-2020. Anual, Consiliul raional aprobă Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare integrată a raionului Strășeni pentru anul de gestiune, care vizează și îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități. Deasemenea, la nivel raional există și Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități în raionul Strășeni pentru anii 2014-2018.
- Anual, în bugetul raional sunt planificate resurse financiare destinate reparațiilor/reconstrucțiilor capitale ale clădirilor de menire publică

(proprietate publică a raionului), inclusiv pentru adaptarea blocurilor sanitare, reparația și instalarea rampelor de acces.

- Numărul total de clădiri de menire publică – 27 (proprietate publică a raionului), toate având rampe speciale de acces. Consiliul raional întreprinde toate măsurile necesare pentru eliminarea tuturor barierelor care pot împiedica accesul persoanelor cu dizabilități în clădirile de menire publică.
- Lista clădirilor de menire publică care au fost accesibilizate în anii 2018, 2019:
 1. Complexul sportiv din satul Pânășești, raionul Strășeni;
 2. Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul raional Strășeni (reinstalată în urma efectuării lucrărilor de reparație).

**Cu respect,
Președinte al raionului,**

Mihail POPA

1.11.2019, 15:45

prin e-mail: sectiacomunicare.crstraseni@gmail.com

ANEXA 18. Răspunsul Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Municipiul Chișinău (4.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMARUL GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
**DIRECȚIA GENERALĂ ARHITECTURĂ,
URBANISM ȘI RELAȚII FUNCiare**

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, municipiul Chișinău, Republica Moldova, MD-2012;

02499512

tel/fax: (022) 228-110, www.chisinau.md, e-mail: dgaurf@yandex.com

04.11.19

21/2281-p

nr.

la nr. 118/6594 din 28.10.19

Alianța - INFONET
office@infonet.md

La demersul nr.021 din 25.10.2019 referitor la accesul la informații de interes public privind implementarea Programului Național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin Hotărârrea de Guvern al Republicii Moldova nr.723 din 08.09.2017, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare vă informează următoarele.

Prin Dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr.29-d din 12 ianuarie 2018, anumitor direcții și întreprinderi municipale li sa pus sarcina elaborării studiilor de fezabilitate, planelor de acțiuni, inclusiv identificarea resurselor necesare pentru executarea lucrărilor de amenajare pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu dezabilități în spațiile publice gestionate, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare având sarcina să emită actele permissive pentru executarea documentației de proiect și executarea lucrărilor de amenajare.

Prin Dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr.162-d din 16 martie 2018, a fost aprobat Planul de acțiuni pentru realizarea Acordului de colaborare între Primăria municipiului Chișinău, A.O. Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dezabilități și A.O. „MOTIVAȚIE”, încheiat la data de 14 martie 2018, prin care direcțiilor și întreprinderi municipale li sau pus sarcini concrete de amenajare spațiilor publice (lichidarea obstacolelor pe căile de deplasare, amenajarea trotuarelor, instalarea semafoarelor sonore și altele), Direcția generală arhitectură,urbanism și relații funciare având rolul de consultant.

Informația privind implementarea lucrărilor susmenționate se prezintă trimestrial Primăriei municipiului Chișinău de către direcțiile și întreprinderile municipale implicate în procesul de realizare a acestora.

Dispozițiile, Acordul de colaborare și Planul de acțiuni de realizare a lucrărilor menționate pot fi regăsite pe pagina web a Primăriei municipiului Chișinău www.chisinau.md.

Întru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu mobilitate fizică redusă, la elaborarea certificatelor de urbanism pentru proiectarea blocurilor locative, obiectivelor de menire social-culturală și comercială, reconstruirea obiectivelor existente, inclusiv la proiectarea/reconstruirea drumurilor și străzilor, în regimul arhitectural-urbanistic se reglementează aspecte, precum circulația pietonilor și al autovehiculelor, accesele și parcajele necesare, inclusiv necesitatea proiectării și executării unor pante/rampe de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.

Totodată, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare oferă instituțiilor de proiectări și beneficiarilor suportul, informațiile și datele necesare pentru elaborarea proiectelor, inclusiv a cerințelor și regulilor privind asigurarea accesibilității, urmînd a fi luate în calcul la etapa inițială de proiectare.

Șef interimar al Direcției generale arhitectură,
urbanism și relații funciare

Alexei ȚURCAN

Vasile Colot 022 22 22 34

4.11.2019, 15:56
prin e-mail: dgaurf@cmc.md

ANEXA 19. Răspunsul Primăriei orașului Cricova (5.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA Consiliul orașenesc Cricova		РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА Крикковский городской Совет
PRIMĂRIA		ПРИМЭРИЯ
Municipiul Chișinău, sectorul Rîșcani, orașul Cricova, str. Chișinăului,90 tel: 453-236, 453-238(fax)		Муниципий Кишинэу, сектора Рышканы, города Крикова, ул. Кишинэвокая,90 тел: 453-236, 453-238(факс)

nr.05-5/ 1273
din 05.11.2019

**Alianța INFONET,
dlui Victor KOROLI, director executiv**

Prin prezenta, Primăria or. Cricova, ca răspuns la demersul nr. 021 din 25.10.2019, și și cu referință la informația solicitată, Vă informează că la nivel local, în limita posibilităților și competențelor, se încearcă operarea unor strategii privind implementarea *Planului Național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017 – 2020* și anume:

- aplicarea programelor educaționale și a educației inclusive racordate la necesitățile copiilor cu dizabilități prin deschiderea în liceul din or. Cricova a claselor cu elevi cu CES (cerințe educaționale speciale);
- încadrarea persoanelor cu dizabilități în diverse tipuri de servicii sociale (echipă mobilă, asistență personală, Respiro, îngrijire la domiciliu, asigurarea cu fotolii rulante, acordarea ajutorului social), inclusiv în scop de prevenire a instituționalizării;
- adaptarea infrastructurii sociale la necesitățile persoanelor cu dizabilități prin instalarea unor rampe de acces; ș.a.

În teritoriul or. Cricova există aproximativ 50 de clădiri de menire publică accesibilizate (magazine, școli, spital, bibliotecă, grădinițe, restaurante, farmacii, cabinete de frumusețe ș.a.).

În contextul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 cele 3 Birouri ale Secțiilor de votare din teritoriu aveau rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități.

La evidența asistenței sociale din primăria or. Cricova se află: persoane cu dizabilitate severă – aproximativ 50 maturi și 14 copii; persoane cu dizabiliate accentuată – aproximativ 200 maturi și 8 copii. De o cifră concretă nu dispunem, deoarece sunt date cu caracter personal, astfel de date fiindu-ne oferite doar când persoanele respective apelează la asistența socială.

Primarul or. Cricova

Valentin GUȚAN

Ex: Lilia Munteanu, asistent social
Tel.: (022)430-232

5.11.2019, 15:34
prin e-mail: liliamunteanu75@mail.ru

ANEXA 20. Răspunsul Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Orhei (6.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL ORHEI
DIRECȚIA GENERALĂ ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘI PROTECȚIE A FAMILIEI

MD 3505 or.Orhei, str.-la Maxim Gorki, 13 Tel. / Fax: +373 235 27174
e-mail: daspforhei@gmail.com

Nr. 3496

din "06" 11 2019

Alianța Centrelor Comunitare de Acces
la informație și instruire din Moldova

Ca răspuns la nr. 021
din 25.10.2019

Prin prezenta, DGASPF vă transmite informația solicitată.

- Persoane cu dizabilități (anexa 1):
- Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a elaborat planul de acțiuni pentru anul 2019 pentru implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. Până la moment, au fost implementate parțial acțiunile preconizate.
- Nu dispunem de informația solicitată. Numărul clădirilor de menire publică accesibile pentru persoanele utilizatoare de fotolii rulante este mic, iar în cazul persoanelor cu dizabilități de vedere accesibilitatea este practic inexistentă. Aceste probleme apar din cauza lipsei unui mecanism de stat eficient de evaluare, monitorizare și responsabilizare privind conformarea la normativele și standardele în construcții.
- În raionul Orhei sunt 38 de primării cu 73 comunități (Respectiv în fiecare primărie sunt aceleași clădiri de menire publică: primărie, gimnaziu, poșta, CMF sau Oficiu medicilor de familie, case de cultură, grădinițe, farmacii, biserici, bibliotecă, post de poliție, licee etc.)
- Nu dispunem de date cu privire la lista clădirilor de menire publică accesibilizate în anii 2018, 2019 (Informația o poate deține probabil Inspecția de Stat în Construcții)
- În planul de acțiuni al Direcției au fost planificate ședințe de lucru în teritoriu, cu scopul consolidării capacităților reprezentanților autorităților publice locale de nivelul I în susținerea persoanelor cu dizabilități, crearea pantelor de accesibilitate în instituțiile de stat.

Rămâne o problemă pentru persoanele cu diferite tipuri de dizabilități accesibilitatea redusă a clădirilor, a infrastructurii drumurilor, a transporturilor, a informației și comunicațiilor

Anexă: 1 fișă

Șef DGASPF

Ion RACU

Ec: Elisaveta Iurcu
0 235 32171

CATEGORIA DE DIZABILITATE	URBAN		total URBAN	RURAL		total RURAL	total pe SEXE		TOTAL PERSOANE
	F	M		F	M		F	M	
COPIL MINOR CU DIZABILITATE ACCENTUATA	16	20	36	37	54	91	53	74	127
COPIL MINOR CU DIZABILITATE MEDIE	2	8	10	23	36	59	25	44	69
COPIL MINOR CU DIZABILITATE SEVERA	14	26	40	45	74	119	59	100	159
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA	461	349	810	890	780	1670	1351	1129	2480
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA ACCIDENT DE MUNCA	2	2	4		7	7	2	9	11
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA DIN ARMATA		9	9		15	15		24	24
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA DIN CERNOBIL		9	9		31	31		40	40
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA DIN AFGANISTAN		3	3		3	3		6	6
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA DIN COPILARIE	63	97	160	272	303	575	335	400	735
PERSOANA CU DIZABILITATE ACCENTUATA DIN TRANSNISTRIA		2	2		3	3		5	5
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE	44	33	77	168	171	339	212	204	416
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE ACCIDENT DE MUNCA		1	1		1	1		2	2
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE DIN AFGANISTAN		3	3		3	3		6	6
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE DIN ARMATA		1	1		3	3		4	4
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE DIN COPILARIE	21	11	32	33	33	66	54	44	98
PERSOANA CU DIZABILITATE MEDIE DIN TRANSNISTRIA		2	2		1	1		3	3
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA	62	73	135	149	185	334	211	258	469
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA DIN ARMATA					1	1		1	1
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA DIN CERNOBIL		1	1		1	1		2	2
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA DIN COPILARIE	44	48	92	127	138	265	171	186	357
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA DIN TRANSNISTRIA					1	1		1	1
PERSOANA CU DIZABILITATE SEVERA SERVICIUL MILITAR SAU SPECIAL		1	1					1	1
total	729	699	1428	1744	1844	3588	2473	2543	5016

6.11.2019, 15:45

prin e-mail: daspforhei@gmail.com

ANEXA 21. Răspunsul Consiliului Raional Edineț (7.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA		РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
CONSILIUL RAIONAL EDINEȚ		РАЙОННЫЙ СОВЕТ ЕДИНЕЦ
PREȘEDINTELE RAIONULUI EDINEȚ		ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РАЙОНА ЕДИНЕЦ
<small>MD-4601, or. Edineț, str. Independenței, 33 tel. (246)2-26-80, fax (246)2-20-58, E-mail: consiliu@edinet.md</small>		<small>MD-4601, г. Единец, ул. Независимости, 33 тел. (246)2-26-80, факс (246)2-20-58, E-mail: consiliu@edinet.md</small>

Nr. 858/02/1-19

06 noiembrie 2019

**Alianța Centrelor Comunitare de Acces
la Informație și Instruire din Moldova**

La nr.021/25.10.2019

Consiliul raional Edineț Vă prezintă informația privind incluziunea persoanelor cu dizabilități în campania electorală din 20 octombrie 2019.

Anexa 1 filă:

**Președintele
raionului Edineț**

Iurii GARAS

*Ex: Simonaclia Peris
Tel: 0246125471*

Numărul persoanelor cu dizabilități (date dezagregate pe sexe, mediul urban /rural și tip de dizabilitate) în raionul Edineț.

urban				rural			
Bărbați	797	Femei	662	Bărbați	2081	Femei	1484
Gr.I	134	Gr.I	138	Gr.I	301	Gr.I	309
Gr.II	661	Gr.II	523	Gr.II	1778	Gr.II	1174
Gr.III	2	Gr.III	1	Gr.III	2	Gr.III	1

Numărul total al persoanelor cu dizabilități pe raionul Edineț - 5556 persoane, inclusiv - Copii-304, Femei - 2374, Bărbați - 2878.

La alegerile locale din 2019 au participat 627 persoane cu dizabilități, dintre care 82 persoane cu dificultăți locomotorii și 122 de persoane cu dificultăți de vedere.

Pulbere Dorin (dificultăți locomotorii) – a candidat la consilier pentru or.Cupcini și r-nul Edineț.

Șevcenco Fiola (gr.II) - a candidat la funcția de primar în s.Cepeleuți r-nul Edineț. Ambii nu au trecut.

La nivel local este aprobată „**Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a Raionului Edineț pe Perioada 2016-2020**”.

În Strategia raionului se reflectă modernizarea infrastructurii social-economice pentru asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la servicii comunitare și spații publice, pentru care s-a preconizat suma de 720000 lei.

Pe teritoriul raionului Edineț funcționează 208 de clădiri de menire publică (majoritatea au acces pentru persoanele cu dizabilități).

Pentru IMSP Spitalul raional Edineț au fost elaborate 8 devize de cheltuieli pentru amenajarea intrărilor cu pante de acces pentru persoane cu dizabilități.

În 2019 s-a amenajat o intrare cu pantă de acces la blocul nr.2 în valoare de 300000 lei. Pînă la sfârșitul anului 2019 se preconizează construcția următoarei intrări la blocul nr.2. Următoarele 6 pante cu amenajarea intrărilor se vor efectua în anul 2020.

În planul de acțiuni de dezvoltare socio-economic a raionului Edineț pentru anul 2019, aprobat prin Decizia Consiliului raional Edineț nr.1/42 din 29 mai 2019, pentru trimestrul IV anul 2019 s-a planificat amenajarea blocurilor sanitare de la Centrul de Sănătate Edineț, cât și la Spitalul raional Edineț, adaptate persoanelor cu dizabilități.

Urmează să fie adaptate blocurile sanitare cu pante de acces pentru copii cu dizabilități la gimnaziul „Mihail Sadoveanu” (or.Cupcini), gimnaziul „Grigore Vieru” or Edineț și gradinița- creșă de copii „Spicușor” din satul Bratușeni.

ANEXA 22. Răspunsul Consiliului Raional Telenеști (8.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA PREȘEDINTELE RAIONULUI TELENEȘTI

MD-5801, or.Telenеști, str.31 August, 9 tel: (258)2-20-58, 2-26-50, fax: 2-24-50

www.telenesti.md, consiliul@telenesti.md, posta@telenesti.md

nr.02-07/ _____ din _____ 2019

Alața INFONET

Director executiv Victor Coroli

Consiliul Raional Telenеști, Vă aduce la cunoștință că pe teritoriul or.Telenеști activează următoarele instituții publice:

Denumirea instituției	Existența pandosului
Consiliul Raional Telenеști	-
Spitalul Raional Telenеști	Este
Centrul multifuncțional Telenеști	Este
Muzeul Raional	-
Biblioteca raională	Este
Centrul de cultură or.Telenеști	-
Centrul de medicină preventivă	Este
Inspectoratul Fiscal de Stat	Este
CTAS Telenеști	Este
Direcția asistență socială și protecție	Este

Grădinița de copii Nr.3	Este
Grădinița de copii Nr.4	Este
Primăria or.Telenești	Este
Procuratura	-
Judecătoria	-
Liceul Teoretic	Este
Gimnaziul	Este
CMF Telenești	Este
Direcția siguranța alimentelor	-
Inspecția ecologică Telenești	Este
Agenția pentru ocuparea forței de muncă	Este
Direcția raională pentru statistică	-
Inspectoratul de poliție Telenești	Este
Secția Situații Excepționale Telenești	-
Secția Administrativ militară Telenești	-
Inspectoratul de stat pentru supravegerea tehnicii	-
Biroul de probațiune Telenești	-
Întreprinderea de stat Secția pază Telenești	-
Întreprinderea de stat sivecultura Telenești	-
Întreprinderea de stat Poșta Moldovei filiala Telenești	-
S.A. „Drumuri Orhei” district Telenești	-

Președintele raionului

Diana MANOLI

Ex. Vladimir Ciobanu

Tel. 025822844

8.11.2019, 12:34

prin e-mail: sectiaconstructietelenesti@gmail.com

ANEXA 23. Răspunsul Direcției Generale Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului Fălești (12.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
Direcția
Generală Asistență
Socială, Protecție a
Familiei și Copilului
Fălești

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
Главное
Управление Социального
Обеспечения, Защиты
Семьи и Ребёнка
Фэleşть

MD- 5902, Făleşti, str. Ștefan cel Mare 50
Tel. 0-(259)-2-21-51, 2-34-25.
Tel./fax 0-(259)-2-25-48

MD-5902, Фэleşть, ул.Штефан чел Марэ 50
тел. 0-(259)-2-21-51, 2-34-25.
тел./факс 0-(259)-2-25-48

Nr. din 12.11.2019
La nr.021 din 25.10.2019

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Direcția Generală Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului Fălești alăturat Vă prezintă informația cu privire la numărul persoanelor cu dizabilități din raion conform datelor la 01.10.2019.

Anexă: 1 fișă

Șef
Direcție Generală Asistență Socială,
Protecție a Familiei și Copilului Fălești

Emilia Ciobanu

Exec. Eugenia Anii
Tel. :025922151

**Informație cu privire la numărul persoanelor cu dizabilități la 01.10.2019
Raionul Fălești**

Nr. d/o	Tipul de dizabilitate	Mediul urban			Mediul rural			Total		
		copii	adulți	total	copii	adulți	total	copii	adulți	total
01	Dizabilități locomotorii	9	72	81	22	447	469	31	519	550
02	Dizabilități psihice	32	48	80	137	443	580	169	491	660
03	Deficiențe de auz (surdo-muți)	2	5	7	7	63	70	9	68	77
04	Deficiențe de viziune (orbi)	16	55	71	42	187	229	58	242	300
05	Mai multe tipuri de dizabilități (mixt)	14	168	182	29	690	719	43	858	901
	TOTAL	73	348	421	237	1830	2067	310	2178	2488

- La nivel de raion a fost elaborată și aprobată Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2015-2019.
- Numărul total de clădiri de menire publică pe teritoriul raionului constituie - 356.
- Numărul clădirilor asigurate cu căi de acces (panduse) constituie - 62.

Cât privește numărul persoanelor cu dizabilități pe sexe nu dispunem de aceste date.

12.11.2019, 08:51

prin e-mail: anii50@mail.ru

ANEXA 24. Răspunsul Consiliului Raional Glodeni (12.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL GLODENI
PREȘEDINTELE
RAIONULUI GLODENI
MD 4901, or. Glodeni, str.Suveranității,2
tel.(373)24922058 fax(373)24922058
E-mail: consiliu@glodeni.md

REPUBLIC OF MOLDOVA
GLODENI DISTRICT COUNCIL
THE PRESIDENT
OF GLODENI DISTRICT
MD 4901, or. Glodeni, str.Suveranității,2
Tel.(373)24922058 fax (373)24922058
E-mail: consiliu@glodeni.md

Nr. 577 08/11-76

din 12 noiembrie 2019

**Directorului Executiv al Alianței INFONET
Domnul Victor Koroli**

La demersul cu nr 021 din 25.10.2019 al Alianței INFONET, vă aducem la cunoștință următoarele fapte:

1. Numărul persoanelor cu dizabilități în arealul geografic administrat (se anexează răspunsul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni).
2. Secretarii Consiliilor locale au fost informați în temeiul scrisorii Comisiei Electorale Centrale cu nr.CEC 8/1057 din 09 septembrie 2019, în cadrul unui seminar cu reprezentanții autorităților publice locale de nivelul I despre necesitatea identificării unor locații accesibile pentru alegători la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, și anume evitarea clădirilor cu uși înguste la intrare sau care nu au rampe de acces sau șine metalice instalate.
3. Consiliul raional Glodeni are în proprietate 101 clădiri de menire publică, dintre care 78 au fost transmise cu titlu gratuit în administrare către instituțiile din învățământ, cultură asistență socială, ocrotirii sănătății, iar 23 de clădiri sînt la evidența Președintelui raionului Glodeni.

**Președinte al raionului
Glodeni**

Ion COJOCARI

Ex: O.Cojocari
Tel:0-249-23777

Consiliul Raional Glodeni
Direcția Asistență Socială
și Protecție a Familiei
MD-4901, or.Glodeni;
str.Tricolorului, 2
Tel/fax.: 0(249) 25204,23436

District Council Glodeni
Department of Social Assistance
and Family Protection
Social Support Fund
MD-4901, Glodeni,
Tricolorului street, 2
Tel/fax.: 0(249)25204,23436

Nr. 802 din 06.11 2019

Președintelui rului Glodeni

Dlui Ion COJOCARI

DASPF Glodeni Vă prezintă informația, conform demersului nr.021/25.10.2019 al Alianței Infonet cu privire la numărul persoanelor cu dizabilități (date dezagregate pe sexe, mediul urban/rural și tip de dizabilitate) în arealul geographic administrat.

Anexă: 1 foi.

Șef adjunct DASPF Glodeni

Ion Crudu

Ex.E.Tcaci, D.Ciobanu, tel.:0249-25844

Nr.	Vîrsta	Sex		Grad de dizabilitate		
		Masculin	Feminin	Sever	Accent.	Mediu
1.	0 - 18 ani	61	41	102		
		84	53		137	
		58	37			95
2.	Peste 18 ani	224	176	400		
		804	735		1539	
		263	246			509

12.11.2019, 11:48

prin e-mail: zinka.scripcari@mail.ru

ANEXA 25. Răspunsul Consiliului Raional Nisporeni (12.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
PREȘEDINTELE RAIONULUI NISPORENI

MD – 6401, or. Nisporeni, str. Ioan Vodă, 2, tel/fax (264) 2-20-57, e_mail: craional@mail.ru,
pagina web: www.nisporeni.md

Dlui Victor Koroli,
Director Executiv „INFONET”

nr. 168
din 11. 11 2019

Prin prezenta, urmare solicitării dumneavoastră cu nr. 021 din 25.10.2019, Vă informăm, că la evidenta Direcției Asistența Socială și Protecție a Familiei sunt 1700 persoane cu dizabilități de gradul I și II, dintre care 368 persoane sunt din mediul urban.

La nivel raional nu a fost aprobată o strategie sau plan de incluziune socială a persoanelor sus-menționate.

În raionul Nisporeni sînt 175 clădiri de menire publică, din care 60 % sînt asigurate cu condiții de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.

Astfel de date ca: dezagregare pe sexe, tip de dizabilitate, vîrsta și un număr total a persoanelor încadrate în grad de dizabilitate, nu dispunem.

Secretar interimar al
Consiliului raional

Sergiu Zmeu

ex.: Tatiana Drumea, Xenia Axente
tel.: 026422291, 026422548

12.11.2019, 14:51

prin e-mail: craional@mail.ru

ANEXA 26. Răspunsul Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate, municipiul Chișinău (13.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMARUL GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE

str. București, 53, municipiul Chișinău, Republica Moldova, MD-2012;
tel/fax: (022) 223-459, www.dgas.md, e-mail: www.dgas@cmc.md

0310360

13.11.19 nr. 2904/19

D-lui Victor KOROLI
Director Executiv Alianța INFONET

Direcția generală asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău vă prezintă informația solicitată privind accesul la informație a persoanelor cu dizabilități, după cum urmează:

1. Total persoane cu dizabilități- 23508.
 - Cu dizabilitate severă - 5149 persoane;
 - Cu dizabilitate accentuată – 16919 persoane;
 - Cu dizabilitate medie – 1440 persoane.
 2. Persoane cu dizabilități cu vârsta pînă la 18 ani – 1588.
 3. Persoane cu dizabilități:
 - Din mediu urban – 20172
 - Din mediu rural – 3336
- Dintre care:
- Sex masculin - 11222
 - Sex feminin - 12286

Șef al Direcției

Tatiana BUCEARSCHI

Ex. S. Zubic
Tel: 022-276945

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0001793-001, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.dcu.personale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

13.11.2019, 16:19

prin e-mail: zubic.sofia@gmail.com

ANEXA 27. Răspunsul Consiliului Raional Soroca (14.11.2019)

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA

PREȘEDINTELE
RAIONULUI SOROCA

Nr. 102/1-20/2019

din 14.11. 2019

Alianța INFONET

Prin prezenta, la nr.021/25.10.2019, Vă aducem la cunoștință că în raionul Soroca accesibilitatea la clădiri de menire publică rămâne actuală și generează o serie de impedimente în procesul de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. Aceste probleme apar din cauza lipsei unui mecanism de stat eficient de evaluare, monitorizare și responsabilizare privind conformarea la normativele și standardele în construcții.

Vă prezentăm informația de interes public:

1. Date privind persoane cu dizabilități:

1.1 Copii cu dizabilități (anul 2019)

Total copii cu alte tipuri de dizabilități 439, fete – 235, băieți – 204, inclusiv:

Tipul de dizabilitate	Copii de 0-2 ani		Copii de 3-4 ani		Copii de 5-6 ani		Copii 7-14 ani		Copii 15-18 ani	
	F	B	F	B	F	B	F	B	F	B
Dizabilități mintale	10	6	5	2	14	0	15	2	4	1
Dizabilități fizice/ neuromotorii	5	3	6	7	9	4	5	8	8	6
Dizabilități de vâz	2	0	2	11	3	1	2	1	1	1
Dizabilități de auz	0	0	1	0	2	1	1	2	1	1
Tulburări de limbaj	0	0	23	18	15	12	4	1	2	1
Dizabilități asociate	1	3	4	6	11	7	41	24	45	5
Autism	0	1	0	0	0	0	1	2	0	1

1.2 Persoane adulte cu dizabilități:

- După sex /grad de dizabilitate:

nr/o	Gradul de dizabilitate	femei	Bărbați
1	Grad sever	405	364
2	Grad accentuat	2272	2162
3	Grad mediu	491	174

Președintele Raionului Soroca
MD-3000, str. Ștefan cel Mare nr. 5, mun. Soroca, Republica Moldova
web: www.soroca.org.md
e-mail: crsoroca@gmail.com
tel (373) 230 22058, fax (373) 230 22098

- După tip de dizabilitate:

Nr. Total de persoane adulte cu dizabilități din raion (peste 18 ani), inclusiv:	5868
a) Nr. de adulți cu dizabilități intelectuale și psiho-sociale	865
b) Nr. de adulți cu alte tipuri de dizabilități	5003

1. La nivel local sînt elaborate următoarele strategii:

- 2.1. Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale a raionului Soroca pentru anii 2017 - 2021.
 - 2.2. Strategia raională de incluziune socială a raionului Soroca pentru anii 2018-2021.
 - 2.3. Strategia de dezvoltare a serviciilor de sănătate mintală la nivel de comunitate și integrare a sănătății mintale în asistența medicală primară pentru anii 2017 - 2021.
2. Numărul total de clădiri de menire publică - 53.
3. În anii 2018 - 2019 au fost accesibilizate 3 clădiri de menire publică : Casa teritorială de asigurări sociale, Centrul multifuncțional Soroca , Centrul de plasament temporar pentru copiii separați de părinți.

Cu respect,

Muntean Ghenadie,
Președinte al raionului Soroca

14.11.2019, 15:20

prin e-mail: crsoroca@gmail.com